

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2019–2022

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jan Bodlák

Vzdělávání vietnamského etnika v českém školství

Praha 2022

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Magda Neuwirthová, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2019–2022

BACHELOR THESIS

Jan Bodlák

**Education of the Vietnamese Ethnic Group in the Czech
Education System**

Prague 2022

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Ing. Magda Neuwirthová, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 21.2. 2022

Jan Bodlák .....

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval Ing. Magdě Neuwirthové, Ph.D., za cenné rady a obětovaný čas při vedení mé práce, její podnětné připomínky a doporučení.

Anotace

Bakalářská práce na téma „Vzdělávání vietnamského etnika v českém školství“ se zaměřuje na vzdělávání vietnamského etnika v prostředí vysokého českého školství. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit motivaci vietnamské komunity v rámci vzdělávání v České republice a jak vnímá majoritní většina vietnamské studenty v českých školách. Dílčím cílem je navrhnout opatření, která by vedla studenty ke zvýšení motivace při jejich studiu. Na základě zvolené kvantitativní metody je vytvořen dotazník.

Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část vysvětluje základní termíny, obeznámuje s vietnamskou menšinou ve vzdělávání a uvádí příklady úspěšných a známých Vietnamců v ČR díky vysokoškolskému vzdělání.

V praktické části je provedena analýza a mapování vzdělávání vietnamské komunity ve vysokém českém školství. Je proveden kvantitativní výzkum metodou dotazníkového šetření.

V závěrečné části práce autor uvádí návrhy a doporučení ke zvýšení motivace ke studiu na vysokých školách pro vietnamské studenty.

Klíčová slova

Etnikum, komunita, menšina, motivace, vysoká škola, vzdělávání.

Annotation

The bachelor thesis with the topic „Education of the Vietnamese Ethnic Group in the Czech Education System” focuses on the education of the Vietnamese ethnic group in the environment of the Czech higher education system. The main objective of the thesis is to find out the motivation of the Vietnamese community within the education in the Czech Republic and how the majority perceives Vietnamese students in Czech schools. Partial objective is to propose a measure which would lead students to increase their motivation during studies. A survey is created based on the chosen quantitative method.

The thesis is divided into two parts. The theoretical part explains the basic terms, introduces the Vietnamese minority in education and lists examples of successful and well-known Vietnamese in the Czech Republic, thanks to higher education.

In the practical part, an analysis and mapping of the education of the Vietnamese community in the Czech higher education system is conducted. The quantitative research is done using the method of surveys.

In the final part of the thesis the author lists suggestions and recommendations to increase motivation to study at universities for Vietnamese students.

Key words

Community, education, ethnicity, minority, motivation, university.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
1.1 Vzdělávání.....	11
1.1.1 Formální vzdělávání	11
1.1.2 Neformální vzdělávání	12
1.1.3 Vzdělávání dospělých.....	12
1.1.4 Motivace	15
2 VLIV KULTURY A NÁBOŽENSTVÍ NA VIETNAMCE V ČR.....	17
2.1 Vietnamci a jazyk	17
2.2 Ztráta znalosti mateřského jazyka a tlumočení	18
2.3 Motivace ke zlepšení školních výsledků ze strany rodičů	19
3 OBRAZ VIETNAMSKÉ MENŠINY V TŘÍDNÍCH KOLEKTIVECH A VNÍMÁNÍ ZE STRANY ČESKÝCH SPOLUŽÁKŮ	21
3.1 Problémy s adaptací na české školní kolektivy	21
4 VIETNAMSKÁ KOMUNITA NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH.....	23
4.1 Problémy s adaptací na české školní kolektivy	24
5 ÚSPĚŠNÍ VIETNAMCI NA ČESKÉM TRHU.....	26
5.1 Další úspěšní a veřejně známí Vietnamci	27
PRAKTICKÁ ČÁST.....	29
6 PŘÍPRAVA VÝZKUMU.....	29
6.1 Příprava dotazníkového šetření	29
6.1.1 Metodika.....	29
6.1.2 Hypotézy.....	29
6.2 Struktura dotazníku.....	30
6.3 Cílová skupina (vzorek respondentů)	30
6.4 Distribuce dotazníku	30
6.5 Vyhodnocení vzorku respondentů	30
6.6 Sběr a analýza dat	31
6.7 Vyhodnocení hypotéz	59
6.8 Návrhy a doporučení.....	60

ZÁVĚR	63
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	65
SEZNAM ZKRATEK	69
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	71
SEZNAM PŘÍLOH	73

ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřena na vzdělávání vietnamského etnika v prostředí vysokého českého školství. Toto téma považuje autor za vhodnou problematiku k detailnějšímu zpracování. Jednak sám patří k vietnamskému etniku, ale také z důvodu nedostatečného množství prací, zabývajících se vzděláváním vietnamského etnika v rovině jejich motivace, vlastní budoucnosti po jejich studiích a jinými okolnostmi, které se studiem Vietnamců souvisí. Vzhledem k stále většímu počtu Vietnamců, kteří studují na českých školách, se otevírá prostor pro řešení otázek studijní motivace a důvodů, které stojí za jejich studijními úspěchy a neúspěchy.

Hlavním cílem bakalářské práce bude zjistit motivaci vietnamské komunity v rámci vzdělávání v České republice a jak vnímá majoritní většina vietnamské studenty v českých školách. Dílčím cílem bude navrhnout opatření, která by vedla studenty ke zvýšení motivace při jejich studiu. V rámci zkoumání motivace vietnamských studentů bude vypracován sociokulturní náhled v teoretické části práce. Ten poslouží k vyhodnocení odpovědí, týkajících se motivace v dotazníkovém šetření. Bakalářská práce bude složena z teoretické části a praktické části.

V první kapitole teoretické části budou vysvětleny základní pojmy, jako jsou vzdělávání dospělých, motivace, národ, rasa aj. Druhá kapitola se bude soustředit na to, jaký má náboženství a kultura vliv na Vietnamce v souvislosti se vzděláváním, v podkapitolách se pak autor bude věnovat vietnamské menšině a jejich vztahu k jazyku (češtině i vietnamštině). Dále bude v druhé kapitole zmíněn vliv vietnamských rodičů na vzdělávání vlastních dětí. Třetí kapitola bude zaměřena na vnímání obrazu vietnamské komunity ze strany českých spolužáků. Vietnamští studenti na vysokých školách budou tématem pro čtvrtou kapitolu. V poslední, páté kapitole se autor zaměří na osobnosti z řad Vietnamců, kteří se prosadili napříč obory nebo se stali mediálně známými díky studiu na vysoké škole.

V praktické části bude provedena analýza a detailní mapování vzdělávání vietnamské komunity v českém školství. Bude využit kvantitativní výzkum metodou dotazníkového šetření. Dotazník bude rozdělený na dvě části.

První část dotazníku bude určena pro vietnamské etnikum a druhá část pro české etnikum. Celkem bude dotazník obsahovat 21 uzavřených otázek, u kterých budou předepsány odpovědi. Na každou otázku respondenti vyberou jednu odpověď. U některých otázek budou mít respondenti na výběr možnost „Jiné“. Pokud vyberou tuto možnost, budou muset vyplnit pole vlastními slovy. Některé odpovědi v dotazníku budou muset respondenti rozepsat více do detailu. První 4 otázky budou otázky identifikační (pohlaví, věk, národnost a nejvyšší dosažené vzdělání). Zbytek otázek se již bude zabývat daným tématem.

Na základě vlastních zkušeností autor stanoví tři hypotézy, které v praktické části potvrdí, či vyvrátí. Hypotézy se budou zabývat rozdílem motivace ke studiu mezi vietnamskými a českými studenty, problematikou výrazného vlivu vietnamských rodičů na své děti a otázkou budoucnosti Vietnamců po jejich studiích.

Na závěr bakalářské práce autor nabídne návrhy a doporučení na základě poznatků získaných z dotazníkového šetření.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Cílem první kapitoly bude vysvětlení nejzákladnějších pojmů, které jsou pro bakalářskou práci stěžejní a se kterými budeme po celou dobu pracovat. Pomocí odborné literatury a slovníků vysvětlíme význam pojmů, které se budou v bakalářské práci objevovat nejčastěji. Stěžejními pojmy budou vzdělávání, menšina a motivace.

1.1 Vzdělávání

Vzdělávání je nedílná součást celého lidského života. Podle Zdeňka Palána, je to proces, kdy si člověk uvědoměle a cílevědomě zprostředkovává a aktivně utváří a osvojuje soustavy vědeckých a technických vědomostí, dále také soustavy intelektuálních a praktických dovedností a lidských zkušeností. Zároveň je to proces utváření morálních rysů a osobitých zájmů.¹

1.1.1 Formální vzdělávání

Pod pojmem formální vzdělávání si můžeme představit tradiční systém vzdělávání od základní po střední a vysokou školu. Podle oficiální strategie vzdělávání v rámci MŠMT je formální vzdělávání definováno jako: „*Vzdělávání realizované ve vzdělávacích institucích, zpravidla školách. Jeho funkce, cíle, obsah, organizační formy a způsoby hodnocení jsou vymezeny právními předpisy. Zahrnuje získávání na sebe navazujících stupňů vzdělání (základního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem, středního vzdělání s maturitní zkouškou, vyššího odborného vzdělání, vysokoškolského vzdělání), jejichž absolvování je potvrzováno příslušným osvědčením (výučním listem, maturitním vysvědčením, vysokoškolským diplomem apod.)*”²

---

¹ PALÁN, Z. *Lidské zdroje: výkladový slovník*. Praha: Academia, 2002. ISBN 978-80-2000-950-0.

² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Strategie celoživotního učení ČR*. [online]. © 2013-2022 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/strategie-celozivotniho-uceni-cr>

1.1.2 Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání se liší od tradičního formálního vzdělávání zejména dobrovolností. Alternativní formou si jedinci doplňují vzdělání a snaží se vzdělávat dle svých možností. Národní ústav pro vzdělávání definuje neformální vzdělávání jako: *„Dobrovolné a záměrné učení, které rozvíjí schopnosti, dovednosti, zájmy a potřeby člověka mimo rámec běžného školního vzdělávání. Uskutečňuje se různými formami a vzdělávacími programy. Patří sem například organizované volnočasové aktivity pro děti, mládež i dospělé, počítačové kurzy, kurzy cizích jazyků, přednášky apod.“*³

Učení

Učením rozumíme změny vznikající na základě změn ve vlastním okolí. Podle Jiřího Plamínka jsou učení vzorce chování a potenciál, který si můžeme do života přinést hotové v rámci dědičnosti, anebo se jim během života naučit. Učením se zároveň dědičné spektrum našich znalostí a schopností košatí, tyto aspekty pak formují naši osobnost. Díky učení můžeme předvídat a předcházet životním hrozbám a potížím.⁴

1.1.3 Vzdělávání dospělých

Vzdělávání dospělých obecně definujeme jako komplexní vzdělávací proces dospělé populace, která završila školní vzdělání. Podle Zdeňka Palána je to: *„Proces cílevědomého a systematického zprostředkování, osvojování a upevňování schopností, znalostí, dovedností, návyků, hodnotových postojů i společenských forem jednání a chování osob, jež ukončily školní vzdělání a přípravu na povolání a vstoupily na trh práce.“*⁵

---

³ NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ. *Neformální vzdělávání*. [online]. © 2011-2022 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: [http://www.nuv.cz/cinnosti/analyzy-trhu-prace-rozvoj-kvalifikaci-dalsiho-vzdelavani/ne](http://www.nuv.cz/cinnosti/analyzy-trhu-prace-rozvoj-kvalifikaci-dalsiho-vzdelavani/ne-formalni-vzdelavani)

formalni-vzdelavani

⁴ PLAMÍNEK, J. *Vzdělávání dospělých*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 18. ISBN 978-80-247-3235-0.

⁵ PALÁN, Z. *Vzdělávání dospělých*. [online]. © 2017 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/vzdelavani-dospelych>

Jiří Plamínek ve své knize *Vzdělávání dospělých* zmiňuje, že vzdělávání dospělých má svůj kontext, který tvoří obecný stav lidské společnosti a různých jejích částí, obecný stav podnikání, firem a institucí. Konečně také jednotliví lidé, kteří přicházejí se vzděláváním do kontaktu – a jejich motivy později. V rámci tohoto procesu pak cítí osobní odpovědnost za vlastní rozvoj a vzdělávání.⁶

Etnikum

Pod pojmem etnikum (z řečtiny ethnos – kmen, rasa, národ) si můžeme představit část lidí, kterou spojuje několik charakteristik, například společný jazyk nebo původ. K tomuto pojmu je pro lepší porozumění důležité doplnit ještě dva další. S etnikem výrazně souvisí pojem etnicita čili soubor rasových, jazykových, kulturních, místních faktorů a historických souvislostí, které vytvářejí tzv. etnickou identitu. Etnická identita je sebeurčování, cítění s konkrétní etnickou skupinou na základě rodového původu nebo sdílených znaků etnicity. Jde o sounáležitost s určitým etnikem.⁷

Menšina

Menšinou rozumíme oddělenou společnost menšího počtu v rámci majoritní společnosti. Z antropologického, sociologického či historického hlediska rozeznáváme několik druhů menšin, a to například: etnické, náboženské, kulturní, politické, národnostní a mnoho dalších.⁸

V roce 2001 schválil Parlament České republiky zákon 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. V rámci zákona definuje menšinu takto: § 2 „*Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijící na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi...*”⁹

---

⁶ PLAMÍNEK, J. *Vzdělávání dospělých*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 47. ISBN 978-80-247-3235-0.

⁷ BUČKOVÁ, L. *Etnikum*. [online]. 17. 12. 2018 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: <http://medkult.upmedia.cz/Keywords/etnikum/>

⁸ BEDNAŘÍK, P. a kol. *Menšiny kolem nás*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2020. ISBN 978-80-7285-249-9.

⁹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů: Změna: zákon č. 320/2002 Sb., platnost od 1. ledna 2003 (viz § 6 odst. 7 a odst. 8 a § 13a)*. [online]. 1. 1. 2003 [cit. 2021-11-16]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/vladni-dokumenty/zakon_novela_mensiny.pdf

V rámci tohoto zákona náleží příslušníkům menšiny žijící na území ČR také nejrůznější práva jako například § 5 Právo na sdružování, § 11 Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, § 12 Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin atd.¹⁰

V našem případě se bude jednat o etnickou menšinu. Tedy tu, která žije na území různých států jako minorita uprostřed či na okraji většinové společnosti daného státu. Zpravidla se taková etnická menšina výrazně odlišuje a sama si je toho vědoma. Specifickými znaky může být většinou jazyk, kulturní tradice či odlišná mentalita.

Komunita

Komunita je sociální útvar specifický vnitřními vazbami či prezentací navenek. Komunita sdílí společné prvky, kterými se nejrůznějšími způsoby vymezuje vůči většinové společnosti. Důležitým prvkem komunity je sdílení podobných hodnot, zájmů či aktivit. Můžeme mluvit také o národnostních komunitách, kdy se menšinové národnostní skupiny setkávají, aby sdílely svou kulturu na území jiného státu.¹¹

Národ

Národem rozumíme skupinu lidí, kterou spojuje vědomí společných znaků, jako jsou například politické dějiny a společné území. Zároveň jsou jednotlivé národy definovány společným jazykem a v mnoha případech také náboženstvím. Jejich politická existence spočívá ve vytvoření vlastního státu nebo autonomních celků na území jiných států, např. v rámci federace. Důležitým faktorem národa je také psychologické uvědomění jeho členů, které spočívá v subjektivním vnímání příslušnosti k vlastnímu národu.¹²

---

¹⁰ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů: Změna: zákon č. 320/2002 Sb., platnost od 1. ledna 2003 (viz § 6 odst. 7 a odst. 8 a § 13a)*. [online]. 1. 1. 2003 [cit. 2021-11-16]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/vladni-dokumenty/zakon_novela_mensiny.pdf

¹¹ KELLER, J. Komunita. In: NEŠPOR, Z. R. a kol. (eds.). *Sociologická encyklopedie* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Komunita>

¹² RED. *Národ, etnikum, identita – slovníček pojmů*. [online]. 1. 4. 2017 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: <https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/narod-etnikum-identita-slovnicek-pojmu/>

Rasa

Jako rasu označujeme skupinu lidí, která má ve větší míře podobné antropologické znaky, jedná se především o tělesné dispozice jako například barva kůže, vlasů, očí, tvar těla aj. Lidskou populaci dělíme na tři základní rasy, tj. europoidní, mongoloidní a negroidní. Europoidní (bílá) čili euroasijská rasa tvoří zhruba 50 % lidské populace. Největší zastoupení má europoidní rasa v Evropě, objevuje se však na všech kontinentech, a to zejména z důvodu historické expanze. Mongoloidní (žlutá) čili asijsko-americká rasa je zastoupena asi 40 % světové populace, kdy největší podíl osídlení tvoří kontinent Asie, setkat se s ní hojně můžeme ale také v Americe.

Ekvatoriální (černá) čili africko-australská rasa tvoří kolem 10 % světové populace a nejčastěji se s ní můžeme setkat ve střední a jižní Africe, mimo jiné také v Austrálii. Rasové složení je dnes poměrně různorodé, a to především kvůli expanzi ras a jejich vzájemnému míšení. V důsledku toho se můžeme setkat s tzv. míšenci (mulat – europoidní a negroidní, zambo – negroidní a mongoloidní atp.).¹³

1.1.4 Motivace

Mluvíme-li o vzniku samotného slova motivace, dostaneme se k latinskému slovu „movere” čili slovo vyjadřující pohyb. Jde o jakousi sílu, která nás posiluje ve směru dosáhnout něčeho, po čem toužíme, či co musíme dokázat. Lidé jsou motivováni v případě, když něco očekávají. Motivaci rozlišujeme vnitřní a vnější.¹⁴

Podle Beaty Souders je založena na chtíči něco změnit, spočívá ve změně chování, pocitů, sebeurčení a na vztazích. Je to však vnitřní proces, který je ovlivněn mnoha faktory a je posuzován jednotlivě. Důležitost však Souders klade na uspokojení vlastních tužeb jednotlivce.¹⁵

---

¹³ SVOBODA, D. *Geografie obyvatelstva a sídel - Lidské rasy, národy, jazyky a písma*. [online]. © 2007 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: https://ostrava.educanet.cz/www/zemepis/vyuka/kvinta/lidske_rasy_a_narody_jazyky_a_pisma.htm

¹⁴ PRUKNER, V. *Manažerské dovednosti* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 8 [cit. 2022-02-09]. ISBN 978-80-244-4329-4. Dostupné z: <https://publi.cz/books/114/Cover.html>

¹⁵ SOUDERS, B. *What is Motivation? A Psychologist Explains*. [online]. 12. 7. 2021 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://positivepsychology.com/what-is-motivation/>

a) Vnitřní motivace

Jak naznačuje označení tohoto druhu motivace, vychází především z vnitřních podnětů člověka. Podle Armstronga se jedná o motivaci, která vychází z činnosti samotné a na rozdíl od vnější motivace ji nepodněcují pobídky z vnějšího okolí.¹⁶

Nakonečný míní, že vnitřní motivace vychází z nerovnováhy psychického stavu, z rozporu mezi tím, co člověk právě prožívá, ale co by naopak prožít chtěl.¹⁷ V jiném přirovnání se pak může jednat o životní souboje každého člověka jako vyhledávání strastí x vyhýbání se strastem nebo například každému známé živočišné rozpory hladu x sytosti.

b) Vnější motivace

V rámci motivace na nás mohou působit i faktory okolí. Například právě ve školství se používají na denní bázi, a to především ve smyslu pochvaly, pokárání, zvýšené pozornosti či ignorace aj. Právě podle Armstronga, který se motivací zabývá, může být vnější motivace účinná, ale zpravidla ne dlouhodobě, neboť není založena na základě ryze vlastního přesvědčení, vychází z vnějšku. Jakmile například člověk či skutečnost, jež stála za touto motivací, zmizí, není aktuální a naše motivace postupně slábne. Dokáže posílit člověka v jakési jednorázové vlně (například zvýšením mzdového ohodnocení v práci), ale na rozdíl od vnitřní motivace, kterou si utváříme sami, nemá takový dosah.¹⁸

---

¹⁶ ARMSTRONG, M. a S. TAYLOR. *Řízení lidských zdrojů: moderní pojetí a postupy*. 13. vyd. Přeložil Martin ŠIKÝŘ. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

¹⁷ NAKONEČNÝ, M. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0592-7.

¹⁸ ARMSTRONG, M. a S. TAYLOR. *Řízení lidských zdrojů: moderní pojetí a postupy*. 13. vyd. Přeložil Martin ŠIKÝŘ. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

2 VLIV KULTURY A NÁBOŽENSTVÍ NA VIETNAMCE V ČR

Vietnam je z evropského hlediska považován za tradiční asijskou zemi, kde hraje velkou roli náboženská a sociokulturní tradice. Většinu svých tradic si Vietnamci udržují i v cizích zemích jako menšinová společnost. Náboženská a kulturní tradice je nedílnou součástí jejich každodenního života. Ačkoliv komunistický režim ve Vietnamu neumožňuje naplno náboženský projev, v tomto případě sounáležitost s buddhismem, je toto náboženství v zemi nejrozšířenější. V České republice se většina Vietnamců hlásí k buddhismu a dodržuje mnoho tradic.

Mnoho vietnamských domácností například zachovává zvyk buddhistických oltářů, u kterých nechávají při svátečních událostech misky s jídlem, které symbolizují sounáležitost a vzpomínku na jejich zesnulé předky. V rámci svých tradic se také setkávají za účelem oslav lunárního Nového roku, který se koná každý rok v únoru.

Mnoho náboženských a kulturních zvyků vietnamské etnikum udržuje i v České republice. Tato náboženská a kulturní angažovanost však nemá velký vliv na Vietnamce druhé generace, kteří v České republice studují a pracují.

2.1 Vietnamci a jazyk

Nezpochybnitelným předpokladem pro život minority na území cizího státu je místní jazyk. Řeč je přirozenou součástí každodenního života. V rámci globalizace se ustálilo několik světových jazyků, z nichž nejpoužívanější (pomineme jazyky, které jsou nejfrekventovanější pouze na základě velkého počtu obyvatel dané země) anglický jazyk se stal téměř univerzálním jazykem po celém světě. V rámci přechodného období je to použitelná varianta, nicméně pro život a zvláště pro ten každodenní není anglický jazyk v České republice příliš vhodný, obzvláště pokud člověk nežije v hlavním městě.

Vietnamská komunita se v zásadě dělí na dvě skupiny. Na starší generaci, která do České republiky přicestovala nejčastěji v minulém století, a na jejich děti, které se již v republice narodily.

Podle Ivony Barešové je první skupina převážně monolingvní. Rozumějí a mluví většinou vietnamským jazykem, pokud mluví českým jazykem, tak poměrně špatně, navíc se silným přízvukem. Většinou neprošli ani základním jazykovým kurzem, a pokud tací jsou, je jich velmi málo.¹⁹

V rámci této bakalářské práce je však důležitější popis druhé skupiny, a sice Vietnamců, kteří studovali či stále studují na vysokých školách. Tato mladá generace Vietnamců, někdy označovaná též jako „banánové děti,” je s češtinou konfrontována již od svého dětství. Ačkoliv se v její domácnosti používá převážně vietnamský jazyk, každodenní výuka a setkávání se s českými dětmi jí pomohlo vytvořit si z češtiny druhý jazyk, který často používají mnohem více než rodný vietnamský. Často se setkáváme také s tím, že mladí Vietnamci mezi sebou mluví na veřejnosti česky, protože češtinu využívají na denní bázi a přijde jim to více přirozené, někteří jsou na češtinu tak zvyklí, že česky přemýšlí a mluví tak, protože je jim to pohodlnější.

2.2 Ztráta znalosti mateřského jazyka a tlumočení

Jak jsme již zmínili v předchozí kapitole, Vietnamci druhé generace se dají považovat za plně adaptované do prostředí české komunity a českého školství. Tato adaptace, zejména pak ta jazyková, však částečně přispěla k postupnému zapomínání vietnamštiny nebo přinejmenším k horšímu používání jejich druhého rodného jazyka. Většinu času totiž tráví ve škole nebo v práci, kde se přirozeně setkávají více s majoritní společností a využívají k tomu úřední jazyk, tedy češtinu.

Duong Nguyen Jirásková, populární vietnamsko-česká autorka, která se už mnoho let věnuje tématu Vietnamců v Čechách na svém internetovém blogu doimoi.cz, kromě jiného také psala pro web Aktuálně.cz nebo napsala populární knihu Banánové dítě, zmiňuje tento problém v širší souvislosti na svém webu.

---

¹⁹ BAREŠOVÁ, I. (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, s. 100. ISBN 978-80-244-2645-7.

„Taky jsem to tak měla. Byla jsem líná mluvit vietnamsky a na VTV4 (vietnamský televizní kanál pro expaty) jsem se dívala jen z donucení rodičů. Též jsem si myslela, že mi rodný jazyk k ničemu nebude. Ale to mi bylo 15, bydlela jsem s rodiči na malém městě a nejdál jsem byla leda tak v Ostravě,“²⁰ píše na svém webu Doimoi.cz, kde se mj. zmiňuje o tom, že se setkala s mnoha Vietnamci narozenými v České republice, kteří vietnamštinu vnímají jako nepotřebný jazyk a často ho neovládají na úrovni rodilého mluvčího. Zajímavá je také zmínka o jejím postupném přehodnocování a konečném názoru na schopnost Vietnamců druhé generace ovládat jazyk svých rodičů. „Je to i částečně ukazatel toho, jaký jste člověk a jak moc si vážíte odkazu svých předků. Je to i tedy vyjádření úcty k národu a kultuře vůbec.“²¹

Mnohokrát jsem se setkal se svými vrstevníky, kteří se stali jakýmsi tlumočníky svých rodičů. Češi se s tím nejčastěji setkávají například v prostředí vietnamských obchodů, kdy mladí Vietnamci zastávají role tlumočnicků, pokud má například někdo přání, kterému starší Vietnamci nerozumí. Ihned tak volají své děti, které přání přetlumočí. Koneckonců veškeré zprávy, jež se prostřednictvím interních školních webů mají správně dostat pouze k zákonným zástupcům, překládají rodičům jejich děti, protože zkrátka jinak to situace nedovolí.

2.3 Motivace ke zlepšení školních výsledků ze strany rodičů

Rodina je pro Vietnamce stavebním kamenem. Nedokážou si život bez své rodiny představit a chovají k ní nesmírnou úctu, kterou jsou často schopni prokazovat na úkor svých vlastních zájmů a priorit.²² Nedílnou součástí této úcty je také prokazování těch nejlepších studijních výsledků. Fakt, že vietnamští rodiče silně apelují na své děti, aby neustále studovaly a snažily se ve škole, je ve většině případů důkazem jejich ambicí. Velká část vietnamských rodičů provozuje obchod, restauraci nebo jinou činnost, ve které stráví téměř celý týden.

---

²⁰ NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. *Vietnamština se mi ne(hodí)*. [online]. 2. 8. 2016 [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <http://doimoi.cz/vietnamstina-se-mi-nehodi/>

²¹ NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. *Vietnamština se mi ne(hodí)*. [online]. 2. 8. 2016 [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <http://doimoi.cz/vietnamstina-se-mi-nehodi/>

²² ŠÍŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu: sborník*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-285-8.

Často pochází z nepřilíš zámožných poměrů a tímto způsobem se snaží zabezpečit své potomky. Dohlízejí na ně specifickým způsobem tak, aby se mohli soustředit plně na učení, a jsou ochotni pracovat právě celý týden, aby jim mohli dopřát co nejlepší podmínky pro tento způsob života. Je zřejmě příliš sentimentální tvrdit, že jde o citovou a živočišnou potřebu co nejlépe připravit své potomky k životu. Jde totiž zčásti o vypočítavost, která je Vietnamcům v tomto ohledu blízká. Podle Duong Nguyen Jiráskové často Vietnamci přemýšlí, co se vyplatí. „*Všechno se zvažuje, jestli se to vyplatí. Dokola se řeší, zda se vynaložená energie v budoucnu vrátí. Nejlépe tedy v podobě peněz.*”²³

Ve své knize Banánové dítě se Nguyen Jirásková zmiňuje o jistém veřejném vietnamském tajemství, kdy veškeré úspěchy a neúspěchy jednotlivých dětí jsou často a velmi rychle probírány napříč mnoha rodinami vietnamské komunity. Rodiče se jimi chlubí, nebo si stěžují.²⁴

Je však důležité dodat, že v rámci podpory svých dětí ve studiu jsou vietnamští rodiče často ochotní své děti výrazně podpořit. Jejich silnou vnější motivací, kterou mohou poskytnout, je například finanční zázemí, díky němuž se může jejich dítě plně soustředit na školu, a pokud možno být co nejlepší ze všech.

---

²³ NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. *Vietnamština se mi ne(hodí)*. [online]. 2. 8. 2016 [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <http://doimoi.cz/vietnamstina-se-mi-nehodi/>

²⁴ NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. *Banánové dítě: Vietnamka v české džungli*. Brno: BizBooks, 2017, s. 129. ISBN 978-80-265-0691-1.

3 OBRAZ VIETNAMSKÉ MENŠINY V TŘÍDNÍCH KOLEKTIVECH A VNÍMÁNÍ ZE STRANY ČESKÝCH SPOLUŽÁKŮ

Na rozdíl od dřívějších let je dnes přítomnost vietnamských studentů na všech stupních školy běžná. Zuzana Hrdličková v knize *Současná problematika východoasijských menšin v České republice* z roku 2010 píše: „*Mnohé základní školy v lokalitách mimo Prahu se často setkávají s cizinci natolik vzdáleného jazykového a kulturního prostředí poprvé a čelí pocitům bezradnosti.*” Tuto větu doplňuje poznámkou od pedagoga, který se vyjadřuje ke zvýšené přítomnosti vietnamských žáků: „*Děti přišly do školy a my nevěděli, co máme dělat.*”²⁵

Dnes je tato situace poměrně jiná, mladší generace si prošly všemi stupni vzdělávání a navštěvují i vysoké školy, kde i vzhledem k velké četnosti zahraničních studentů nijak nevybočují. Stále však platí, že Vietnamci dávají přednost spíše technickým než humanitním oborům. Tato skutečnost souvisí s již zmíněnou pragmatičností jejich rodičů, často i jich samých. „*Rozdíl oproti našemu či západnímu vzdělání je ten, že pouze některé předměty a obory jsou pro Vietnamce „vhodné ke studiu” a jiné naprosto zbytečné.*”²⁶

3.1 Problémy s adaptací na české školní kolektivy

Jedním z nejdůležitějších aspektů pro adaptaci do českého školního kolektivu je pro cizince obecně zvládnutí českého jazyka. Kromě pochopení školní látky v rámci čtení a mluvení je také důležitá schopnost dorozumět se se svými vrstevníky ve třídě. Ivo Vasilijev píše: „*Tím důležitější je skutečnost, že v předškolním i raném školním věku dítě může druhý jazyk ovládnout prakticky jako rodilý mluvčí. Takové dokonalé ovládnutí jazyka je ovšem proces trvající několik roků.*” „...*, Nejlepší příležitost k ovládnutí češtiny a socializaci vietnamského dítěte v rámci české společnosti je zařazení mezi vrstevníky ve školním kolektivu.*”²⁷

---

²⁵ BAREŠOVÁ, I. (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, s. 100. ISBN 978-80-244-2645-7.

²⁶ BITTNEROVÁ, D. a M. MORAVCOVÁ. *Kdo jsem a kam patřím?: identita národnostních menšin a etnických komunit na území České republiky*. Praha: Sofis, 2005, s. 382. ISBN 80-902785-8-2.

²⁷ BAREŠOVÁ, I. (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, s. 86. ISBN 978-80-244-2645-7.

Čím dříve tedy dítě nastoupí do českého vzdělávacího procesu, tím větší je šance, že bude jazykově sebevědomější a vybavenější.

V rámci středních škol volí vietnamští studenti častěji studium na gymnáziích, protože jsou přesvědčeni o tom, že je to nejlepší příprava na vysokou školu. Problémy s jazykovou adaptací jsou čím dál méně intenzivní. Vietnamci se navíc kromě exaktních předmětů soustředí i na jazykovou vybavenost, zejména na anglický jazyk. Na rozdíl od starší generace se dnešní generace Vietnamců často snaží cestovat v rámci studijních programů.²⁸

Podle předsedy Česko-vietnamské asociace Marcela Wintera studuje na českých vysokých školách přes 420 vietnamských studentů.²⁹ Vzhledem k tomu, že mladší generace z velké části ovládá český jazyk více než obstojně, nedochází tak k uzavírání jednotlivců do stejných národnostních skupin, kvůli kterým by se stranili ostatních studentů.

---

²⁸ OČENÁŠKOVÁ, A. *Vietnamci jako nejvzornější žáci? Už se "počeštili", říká ředitel chebského gymnázia.* [online]. 30. 10. 2020 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/vietnamci-jako-nejvzornejsi-zaci-uz-se-pocestili-rika-letity/r~2a1ad8b01a9411eb8b230cc47ab5f122/>

²⁹ ČTK. *Vietnamci ocenili 752 školáků a pozvali i děti z dětského domova.* [online]. 12. 9. 2011 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://www.protext.cz/zprava.php?id=14306>

4 VIETNAMSKÁ KOMUNITA NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Studium na vysoké škole je pro vietnamské studenty většinou studijním vrcholem. Vidinou dokončeného vzdělání sledují Vietnamci zejména dosažení stupně prestiže ve vietnamské komunitě a také rozšíření lepších pracovních příležitostí, jakmile se vydají na profesní kariéru. Podíváme-li se na statistiky Vietnamců, kteří studovali/studují na vysoké škole v Čechách, můžeme se soustředit na rozdílná čísla s vypovídající hodnotou. Zatímco v roce 2001 studovalo na českých vysokých školách celkem 112 občanů Vietnamské socialistické republiky, v roce 2013 to bylo již 945. Do roku 2013 vietnamských studentů každým rokem přibývalo, následující roky však číslo stagnuje, ale zatím nekleslo pod 400 studentů ročně. V roce 2020 pak na českých vysokých školách studovalo celkem 449 studentů.³⁰

Dále není bez zajímavosti, že nejvíce vietnamských studentů navštěvovalo spíše technicky zaměřené školy. Škola s největším počtem studujících Vietnamců v roce 2020 byla Česká zemědělská univerzita s 95 studenty, z čehož 74 studentů navštěvovalo či navštěvuje Provozně ekonomickou fakultu. Druhou školou v pořadí s nejvíce zastoupenými vietnamskými studenty byla Technická univerzita v Ostravě, kde 60 studentů z celkových 80 navštěvovalo fakultu elektrotechniky a informatiky. Ze zveřejněných statistik na stránkách MŠMT lze vyčíst, že Vietnamce nejčastěji zajímají obory týkající se ekonomie, managementu nebo například informačních a aplikovaných věd. V menších počtech pak Vietnamci studují také na Fakultě životního prostředí na ČZU, Filozofické fakultě na UK a jiných. V rámci pohlaví je pak mírně převyšující počet studujících vietnamských mužů. V roce 2020 studovalo v České republice na vysokých školách 234 mužů a 215 žen.³¹

---

³⁰ MŠMT: ODBOR INFORMATIKY A STATISTIKY. *Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR*. [online]. © 2001-2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/vykonyVS1.aspx?fbclid=IwAR1nuteEN7vt9OP2MWJMnLRd1vTBXxnLZe9XooEtd0iDfNL19jmD3pNPfck>

³¹ MŠMT: ODBOR INFORMATIKY A STATISTIKY. *Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR*. [online]. © 2001-2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/vykonyVS1.aspx?fbclid=IwAR1nuteEN7vt9OP2MWJMnLRd1vTBXxnLZe9XooEtd0iDfNL19jmD3pNPfck>

Nutno říci, že se jedná o studenty, kteří nevlastní státní občanství České republiky. Statistika Vietnamců, kteří mají české občanství, neexistuje, dá se ale předpokládat, že pokud bychom v rámci etnicity počítali i tuto část Vietnamců, číslo by bylo výrazně vyšší.

4.1 Problémy s adaptací na české školní kolektivy

Vietnamce studující na českých vysokých školách můžeme rozdělit na dvě hlavní skupiny. První a početně menší skupinu tvoří studenti, kteří přijeli z Vietnamu (nebo jsou stále evidováni jako cizinci) do Čech kvůli studiu a případně s vizí lepšího uplatnění v Čechách, případně v Evropě. Podle statistik MŠMT, jak jsme rozvedli v předešlé kapitole, evidovaly školy necelých 500 studentů. Tato skupina nemusí být plně aklimatizovaná na české prostředí, ať z jazykového, či sociokulturního hlediska. To může být také jedním z důvodů, proč si tato skupina zvolila spíše technické obory, kde mají studenti větší šanci uspět se svými exaktními znalostmi, na rozdíl od humanitních oborů, kde je zapotřebí lepší znalost českého jazyka.

Studium na vysoké škole je však konkrétnější v rámci profesních znalostí než například na základních či středních školách. Riziko špatné aklimatizace v rámci vztahů s minoritou je tak přirozeně menší. K tomu lze přičíst i fakt, že prostředí vysokých škol v České republice nabízí větší mezinárodní obzor – více studentů cizinců. V roce 2020 studovalo na vysokých školách přes padesát tisíc studentů se statutem cizince.³²

Druhou skupinu tvoří Vietnamci, kteří se zde buď narodili, nebo v České republice žijí delší dobu a státní občanství získali. Tato skupina bude výrazně početnější vzhledem k celkovému počtu Vietnamců na území ČR (podle Hospodářských novin to bylo v roce 2019 až 60 tisíc Vietnamců³³). Tuto část tvoří Vietnamci, kteří prošli alespoň částečně českými školami a na studium na vysoké škole se připravovali již od střední. Jazyková vybavenost a znalost českého školního prostředí je tak pro ně přirozenější.

---

³² MŠMT: ODBOR INFORMATIKY A STATISTIKY. *Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR*. [online]. © 2001-2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/vykonyVS1.aspx?fbclid=IwAR1nuteEN7vt9OP2MWJmLRd1vTBXxnLZe9XooEtd0iDfNL19jmD3pNPfck>

³³ HROMÁDKOVÁ, T. *My děti ze stanice Česko. Příběhy mladých Vietnamců, kteří u nás uspěli díky houževnatosti a odvaze*. [online]. 12. 7. 2019 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://vikend.hn.cz/c1-666066>
30-my-deti-ze-stanice-cesko-pribehy-mladych-vietnamcu-kteri-u-nas-uspeli-diky-houzevnatosti-a-odvaze

Vietnamští studenti, kteří se do Česka přistěhovali nebo se narodili začátkem devadesátých let, se potýkali s více problémy, než je tomu u mladých Vietnamců patřících do generace tzv. mileniálů. Tato skutečnost souvisí nejen s větší aklimatizací Vietnamců, ale také s postupným přijímáním vietnamské komunity českými občany. V rozhovoru pro Hospodářské noviny své studium popisuje také Pham Thu Thao (32), dnes již absolventka 3. lékařské fakulty UK. *„Ačkoliv také ve studijním kruhu – podobně jako dříve na ústeckých školách – byla jedinou medicčkou vietnamského původu, nikdo jí to nedal pocítit. Když ale zjistila, že v nižších ročnících vietnamských studentů přibývá, začala se s nimi scházet. Dokonce založili spolek Medviet, jehož se stala první předsedkyní. Mediky žijící mezi dvěma světy napadlo, že by bylo dobré sblížit české lékaře s vietnamskou komunitou. Na pražské tržnici Sapa proto uspořádali Den zdraví, na němž budoucí i vystudovaní doktoři vyšetřovali s pomocí tlumočnicků Vietnamce.”* Sama Pham pak hovoří o vztahu s ostatními vietnamskými studenty: *„Ze začátku jsem s nimi chodila na badminton a ve vietnamštině prohodila sotva pár slov, která jsem znala. Ale po půl roce jsem si najednou všimla, že mluvím plynně.”*³⁴

---

³⁴ HROMÁDKOVÁ, T. *My děti ze stanice Česko. Příběhy mladých Vietnamců, kteří u nás uspěli díky houževnatosti a odvaze.* [online]. 12. 7. 2019 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://vikend.hn.cz/c1-666066>

30-my-deti-ze-stanice-cesko-pribehy-mladych-vietnamcu-kteri-u-nas-uspeli-diky-houzevnatosti-a-odvaze

5 ÚSPĚŠNÍ VIETNAMCI NA ČESKÉM TRHU

Vietnamská pracovitost a schopnost vynaložit veškeré úsilí na cestě k úspěchu je mezi českou majoritní společností přijímána jako charakteristický rys. I přestože je komunita stále považována za tu „uzavřenější“, někteří Vietnamci jsou viditelnější díky mediálnímu světlu, které je na ně pro jejich úspěch nastaveno. Jedním z nejúspěšnějších byznysmenů a veřejně známých osobností vietnamské menšiny je například Tan Trinh (1961). Tan se přistěhoval do Československa v rámci výměnných studentských pobytů v 80. letech. Zpočátku pracoval v Moravskoslezských ocelárnách, kde se také naučil česky. Jeho cílem však bylo vystudovat vysokou školu a začít podnikat. V 90. letech se mu povedlo vystudovat ekonomii, po studiu se začal podnikání věnovat naplno. Dnes je majitelem několika obchodů, restaurací a prostorů. Podle Trinha má vietnamská komunita v České republice několik cílů. „*Naším cílem není vnášet vietnamskou kulturu do české společnosti. Naopak, naše děti se učí ve škole české kultuře. A my jim k tomu chceme dát ještě tu vietnamskou.*” Pozornost českých médií si vysloužil zejména jako organizátor pomoci v době nástupu epidemie nemoci covid-19 začátkem roku 2020, kdy se mu podařilo s dalšími členy vietnamské komunity poskytnout pomoc složkám IZS a zorganizovat šití velkého počtu roušek pro ostatní. Za tuto pomoc byl také vyznamenán prezidentem Milošem Zemanem medailí Za zásluhy³⁵.

Velkým úspěchem na českém, ale i mezinárodním trhu se mohou pyšnit podnikatelé Do Hong Son a Thai Ngoc Nguyen, zakladatelé a provozovatelé Sportisimo, třetího největšího prodejce sportovního sortimentu v České republice. Po absolvování vysokých škol ČVUT a VŠE v 90. letech založili firmu jako regionální projekt, který posléze rozšířili do okolních zemí. Dnes má řetězec se sportovním vybavením více než 150 poboček ve více než čtyřech zemích. Oba si však potrpí na své soukromí, a tak přestože je řetězec vnímán jako ryze český, málokdo si ho spojí se dvěma podnikavými Vietnamci, kteří svůj nápad vymysleli jako studenti českých univerzit.³⁶

---

³⁵ VOTRUBA, V. *Úspěšní lidé musí pomáhat, tvrdí vietnamský podnikatel vyznamenaný Zemanem. Organizoval šití roušek.* [online]. 13. 11. 2020 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://vikend.hn.cz/c1-66843990-vietnamska-komunita-rouska-ostrava-tan-trihn-vietnam-charita-podnikani>

³⁶ NOVOTNÝ, P. P. *Vietnamští majitelé Sportisima míří mezi miliardáře. Zvažují prodej.* [online]. 5. 3. 2016 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/o-sportisimo-je-zajem-jeho-majitele-miri-mezi-miliardare.A160301_120621_ekonomika_chrs

5.1 Další úspěšní a veřejně známí Vietnamci

O podnikání vietnamské menšiny v gastronomii či maloobchodech již víme. Generace tzv. banánových dětí a mladších se však upíná i ke kultuře. Častým tématem je návrat k vietnamským kořenům a ujasňování role Vietnamců v dnešní společnosti.

Jedním z nejnovějších počínů je také film *Bo Hai*, režírovaný druhogeneračním Vietnamcem žijícím v České republice Duanem Duong (1991), jenž studoval na FAMU, studia však nedokončil kvůli nevyhovujícímu prostředí. „*Myslím si, že největší úskalí je v tom, že tam s prominutím učí brontosauři, kteří ačkoliv mají velké teoretické znalosti, tak nemají žádný kontext s tím, co se v dnešní době tvoří,*” píše v rozhovoru pro deník E15.³⁷ Jeho film má za cíl ukázat české veřejnosti mezigenerační propast, rozdíly mezi první a druhou generací Vietnamců, jejich pohled na život, rodinné vztahy, povinnosti a v neposlední řadě také na českou veřejnost.

Jedním z mostů k pochopení vietnamského mladého člověka se stala kniha *Banánové dítě, Vietnamka v české džungli* z roku 2017. Autorka jménem Duong Huong Jirásková v ní popisuje život mladé Vietnamky v České republice (mj. i ve Francii), která se potýká nejen s problémy vnějšího světa, ale také s problémy dospívajícího Vietnamce, který je pod tlakem prostředí a také ambicí. Tato kniha nabízí možnost částečně proniknout do světa, kde se řeší každodenní těžkosti dospívajícího člověka stejně jako existenciální problémy a obavy z budoucího života.^{38,39}

V rámci pedagogiky bychom měli zmínit veřejně známou pedagožku Tran Thu Tra. Tran Thu přijela do České republiky se svou matkou, následovaly tak jejího otce, který zde již tři roky pracoval v továrně. Vystudovala němčinu a angličtinu na vysoké škole pedagogické v Praze. Problematice kulturních odlišností se věnuje již delší dobu. V článku pro eduin.cz například zdůrazňuje nevhodnost přezdívaní českými jmény.

---

³⁷ KOŠÍKOVÁ, T. *Dužan Duong: Na FAMU se pěstují ega*. [online]. 15.11.2017 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/the-student-times/duzan-duong-na-famu-se-pestuji-ega-1339831>

³⁸ NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. N. *Doi Moi*. [online]. © 2008-2022 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <http://doimoi.cz/>

³⁹ DATABAZEKNIH.CZ. *Banánové dítě – Vietnamka v české džungli*. [online]. © 2008-2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/knihy/bananove-dite-vietnamka-v-ceske-dzungli-3531>

Vietnamské děti by podle Tran Thu neměly dostávat česká jména jen proto, aby lépe zapadly do kolektivu, protože tímto ztrácejí svou vlastní identitu a je pro ně těžší ji v pozdějším věku rozpoznat.⁴⁰

Vietnamská komunita má své zastoupení i na politické scéně České republiky. Jedním z příkladů je například politik Ing. Tran Van Sang. Tran Van žije od svých dětských let v České republice, do povědomí se dostal jako influencer zejména pro vietnamskou komunitu, následně jako politik (Aliance pro budoucnost, ČSSD). V rámci politických témat se nejčastěji zaměřuje na Vietnamce v Čechách. V rámci osvěty se snaží vietnamské komunitě vysvětlovat politickou kulturu a politické souvislosti. Byl také jedním z iniciátorů, kteří se podíleli na organizaci pomoci IZS v rámci šití roušek na začátku covid-19 pandemie v Čechách.⁴¹

---

⁴⁰ EDUIN.CZ. *Školní poradenství v praxi: Nevymýšlejte vietnamským dětem česká jména, říká pedagožka z vietnamské rodiny*. [online]. 8. 11. 2017 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.eduin.cz/clanky/skolni-poradenstvi-v-praxi-nevymyslejte-vietnamskym-detem-ceska-jmena-rika-pedagozka-z-vietnamske-rodiny/>

⁴¹ KOUTNÍK, O. *Proč politici chodí do Sapy? Kvůli střihu to není, míní vietnamský kandidát*. [online]. 5. 10. 2021 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/politici-pred-volbami-v-sape-kalkul-mini-vietnamec-ktery-chce-do-snemovny-176045>

PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘÍPRAVA VÝZKUMU

V praktické části bakalářské práce bude provedena analýza a detailní mapování vzdělávání vietnamské komunity v českém školství. Toto téma považuje autor za problematiku vhodnou k detailnějšímu zpracování. Jednak sám patří k vietnamskému etniku, ale také z důvodu nedostatečného množství prací, zabývajících se vzděláváním vietnamského etnika v rovině jejich motivace, vlastní budoucnosti po jejich studiích a jinými okolnostmi, které se studiem Vietnamců souvisí. Hlavním cílem dotazníkového šetření bude zjistit motivaci vietnamské komunity v rámci vzdělávání v České republice a jak vnímá majoritní většina vietnamské studenty v českých školách. Dílčím cílem bude navrhnout opatření, která by vedla studenty ke zvýšení motivace při jejich studiu. Na začátku kapitoly bude popsána metodika, hypotézy, struktura dotazníku, cílová skupina a distribuce dotazníku. Dále bude následovat vyhodnocování dotazníkového šetření a v závěru praktické části budou nabídnuty návrhy na základě poznatků získaných z dotazníku.

6.1 Příprava dotazníkového šetření

6.1.1 Metodika

V empirické části bakalářské práce bude využit kvantitativní výzkum metodou dotazníkového šetření. Nejdříve budou stanoveny hypotézy a na ně naváže dotazník.

6.1.2 Hypotézy

Níže uvedu 3 hypotézy vycházející z autorovy vlastní zkušenosti jakožto příslušníka vietnamské komunity.

Hypotéza č. 1: Vietnamští studenti v českém školství mají větší motivaci ke studiu než majoritní studenti.

Hypotéza č. 2: 80 % vietnamských rodičů žádá po svých dětech, aby vystudovaly vysokou školu.

Hypotéza č. 3: 90 % vietnamských studentů v České republice nechce vykonávat po studiu stejnou práci jako jejich rodiče.

6.2 Struktura dotazníku

Dotazník bude obsahovat 21 uzavřených otázek, u kterých budou předepsány odpovědi. Na každou otázku respondenti vyberou jednu odpověď. U některých otázek budou mít respondenti na výběr možnost „Jiné“. Pokud vyberou tuto možnost, budou muset vyplnit pole vlastními slovy. Některé odpovědi v dotazníku budou muset respondenti rozepsat více do detailu. První 4 otázky budou otázky identifikační (pohlaví, věk, národnost a nejvyšší dosažené vzdělání). Zbytek otázek se již bude zabývat daným tématem. Dotazník je rozdělen do dvou částí, 1. část je určena pouze pro osoby vietnamského etnika a 2. část pro osoby českého etnika.

6.3 Cílová skupina (vzorek respondentů)

Dotazníkové šetření bude primárně mířeno na minoritní společnost (osoby vietnamského etnika), která se narodila v České republice. Dále bude dotazník směřovaný i na majoritní společnost (osoby českého etnika). Z dotazníku potvrdím, či vyvrátím stanovené hypotézy a získané výsledky porovnáme mezi vietnamskými studenty a českými studenty.

6.4 Distribuce dotazníku

Dotazník bude distribuován pomocí sociální sítě Facebook, kde je mnoho skupin, ve kterých se nacházejí příslušníci vietnamského národa. Dále autor využije své osobní kontakty s vietnamskou komunitou a tuto komunitu osloví svým vytvořeným dotazníkem.

6.5 Vyhodnocení vzorku respondentů

V této podkapitole budeme analyzovat všechny odpovědi na otázky z dotazníku. Každá odpověď bude detailně okomentována a doplněna tabulkou a grafem pro lepší přehlednost. Jak jsme již zmiňovali, celý dotazník je rozdělený na dvě části, otázky 5–14 jsou určené pouze pro osoby vietnamského etnika a otázky 15–21 jsou určené pro osoby českého etnika. První 4 otázky jsou identifikační, které musí vyplnit obě skupiny, tedy jak osoby vietnamského etnika, tak i osoby českého etnika. Dotazník vytvořený přes platformu Survio si celkem zobrazilo 177 respondentů, z čehož 133 respondentů odeslalo své odpovědi, návratnost je tedy 77,8 %.

6.6 Sběr a analýza dat

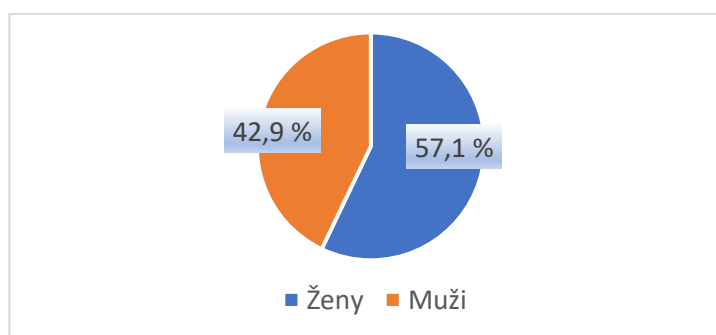
1) Jste?

Tabulka 1: Pohlaví

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Žena	76	57,1 %
Muž	57	42,9 %

Zdroj⁴²

Graf 1: Pohlaví

Zdroj⁴³

První otázka dotazníkového šetření zjišťovala pohlaví respondentů. Výše z tabulky a grafu lze zjistit, že dotazník vyplnilo a odeslalo celkem 133 respondentů, z čehož větší podíl tvořilo 76 žen (57,1 %) a druhou část 57 mužů (42,9 %).

2) Do které věkové kategorie patříte?

Tabulka 2: Věkové rozmezí

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
15–18 let	0	0 %
19–21 let	33	24,8 %
22–25 let	68	51,1 %
26–29 let	24	18,0 %
30 let a výše	8	6,1 %

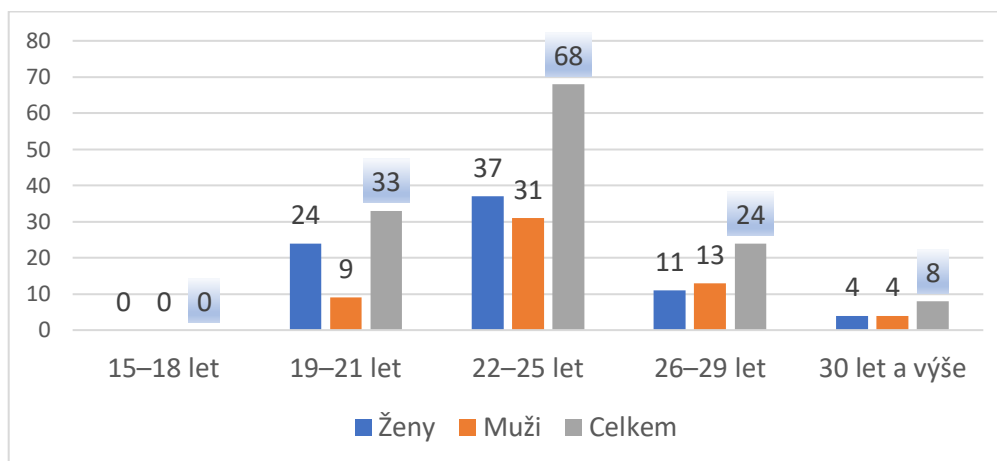
Zdroj⁴⁴

⁴² Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁴³ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁴⁴ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Graf 2: Věkové rozmezí

Zdroj⁴⁵

Z grafu vyplývá, že všichni dotazovaní jsou plnoletí. Nikdo z respondentů nevybral věkovou kategorii 15–18 let (0 %). Věkovou kategorií 19–21 let si zvolilo celkem 33 lidí, jde tak o druhou nejpočetnější věkovou skupinu v tomto dotazníku (24,8 %). Nejvíce dotazovaných (51,1 %) je ve věku 22–25 let. Věková skupina 26–29 let je zastoupena 11 ženami a 13 muži (18 %). Nejmenší počet respondentů zastupuje nejstarší věkovou kategorii 30 let a výše, jde o 4 ženy a 4 muže (6,1 %).

Pokud se na rozdělení grafu podíváme podrobněji, zjistíme, že až na věkovou kategorii 19–21 let je počet odpovídajících mužů a žen v celkovém poměru vcelku vyrovnaný. Druhá nejmladší kategorie v tomto dotazníku, tedy 19–21 let, je v dotazníku zastoupena 24 ženami a pouze 9 muži. Co se týče obecného zastoupení kategorií, jak jsme již výše zmínili, nejvíce dotazovaných je v kategorii věku 22–25 let (37 žen a 31 mužů), což je s největší pravděpodobností způsobeno tím, že dotazník byl distribuován do facebookových skupin různých fakult vysokých škol či k autorovým přátelům, kteří se řadí do této věkové kategorie stejně jako autor. Většina respondentů pochází z okruhu autorových přátel a známých, které autor chtěl využít k jejich zkušenosti vzhledem k tomu, že většina vysokou školu studuje nebo již dokončila, a můžou tak nabídnout komplexní a ucelený pohled, přičemž se u nich mohl názor na vzdělávání během jejich doby studia nějakým způsobem změnit.

⁴⁵ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

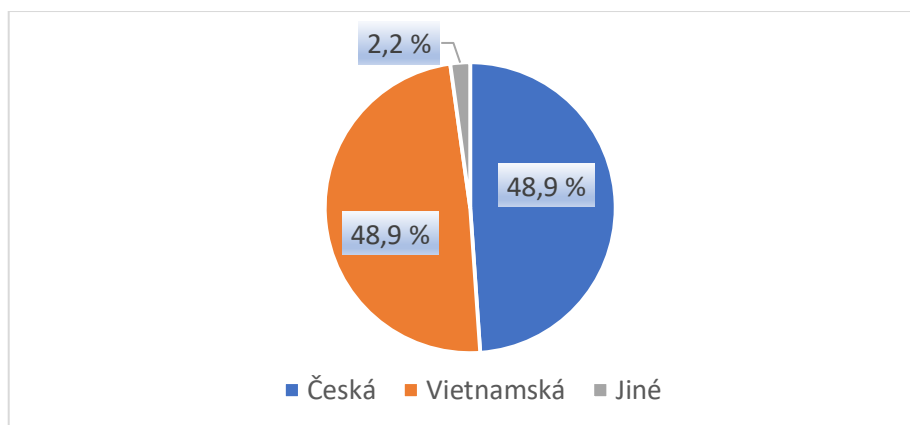
3) Jaká je Vaše národnost?

Tabulka 3: Národnost

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Česká	65	48,9 %
Vietnamská	65	48,9 %
Jiné, uveďte	3	2,2 %

Zdroj⁴⁶

Graf 3:Národnost

Zdroj⁴⁷

Rovnoměrné zastoupení českých a vietnamských respondentů nám umožní porovnat rozdíly mezi vietnamským a českým etnikem v oblasti vzdělávání. Z důvodu přehlednějšího porovnávání v pozdější fázi dotazníku autor dorovnal počet respondentů počtem přátel a známých tak, aby došlo k polovičnímu zastoupení jak vietnamského, tak českého etnika. Přesně je to tedy 65 respondentů na každé straně, což tvoří 48,9 % pro každou skupinu. Zbýlá procenta (2,2 %), tedy tři lidé, jsou příslušníci jiné menšiny, přesněji dva Slováci a jeden Chorvat. Z hlediska praktické části je důležité, aby měl dotazník vypovídající hodnotu, za což 65 respondentů na každé z porovnávaných stran považujeme.

⁴⁶ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁴⁷ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

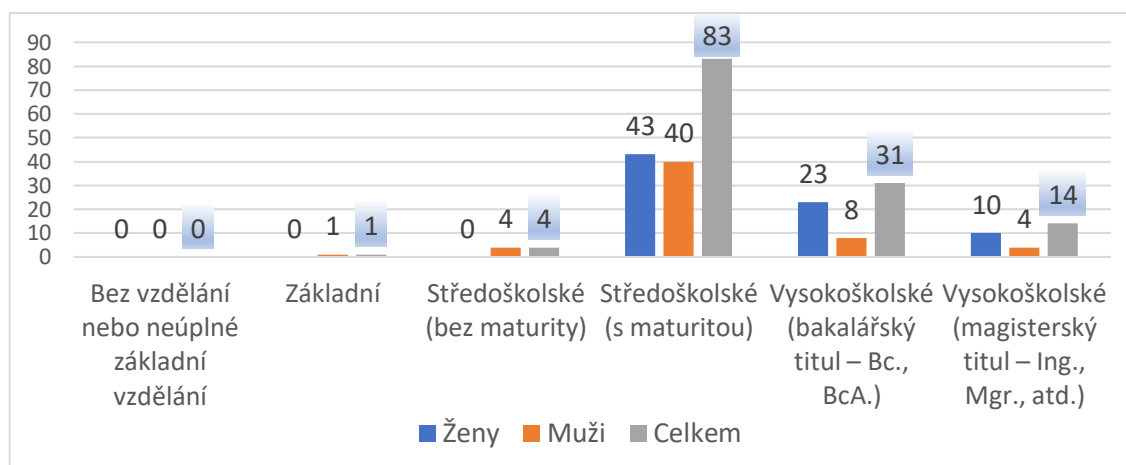
4) Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Tabulka 4: Dosažené vzdělání

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Bez vzdělání nebo neúplné základní vzdělání	0	0 %
Základní	1	0,8 %
Středoškolské (bez maturity)	4	3 %
Středoškolské (s maturitou)	83	62,4 %
Vysokoškolské (bakalářský titul – Bc., BcA.)	31	23,3 %
Vysokoškolské (magisterský titul – Ing., Mgr. atd.)	14	10,5 %

Zdroj⁴⁸

Graf 4: Dosažené vzdělání

Zdroj⁴⁹

Tato otázka je pro dotazníkové šetření klíčová, protože mapuje nejvyšší dosažené vzdělání každého z respondentů a bezprostředně se týká dalších otázek v této praktické části bakalářské práce. Žádný z respondentů není bez vzdělání, tudíž lze u každého respondenta předpokládat, že rozumí každé otázce v tomto dotazníku. Jen jeden respondent ze všech dotazovaných prošel pouze základním vzděláním, což vychází na 0,8 % z celkových 133 respondentů. Středoškolské vzdělání bez maturity dokončili 4 muži (3 %), dá se předpokládat, že se může jednat například o specializované obory, na jejichž konci získají výuční list bez maturitního vysvědčení.

⁴⁸ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁴⁹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Nejvíce respondentů dosáhlo středoškolského vzdělání zakončené maturitní zkouškou, tuto část tvoří 43 žen a 40 mužů (celkem 83 respondentů), jejichž celkový procentuální podíl se rovná 62,4 %. Vysokoškolské studium úspěšně zakončilo celkem 45 respondentů (33,8 %), z čehož je 33 žen a 12 mužů. Z této části dotazovaných si 31 respondentů (23,3 %) svým studiem zajistilo bakalářský titul. Zde lze pozorovat významný rozdíl mezi ženami a muži. Zatímco počet žen s bakalářským titulem je 23, počet mužů je 8. Počet vysokoškolských studentů s dokončeným magisterským studiem vedou rovněž ženy, když titul z nich získalo celkem 10 žen. Na druhé straně pak jsou s úspěšně dokončeným magisterským studiem pouze 4 muži. Absolventi magisterského studia tvoří 10,5 % z celkových 133 respondentů. Lze podotknout, že ačkoliv bylo více respondentů žen, všechny z nich dosáhly alespoň středoškolského vzdělání s maturitou, zatímco všichni, kteří odpověděli, že mají pouze základní vzdělání nebo mají středoškolské vzdělání bez maturity, byli mužského pohlaví.

1. část dotazníku je určena pro vietnamské etnikum

5) Studujete vysokou školu?

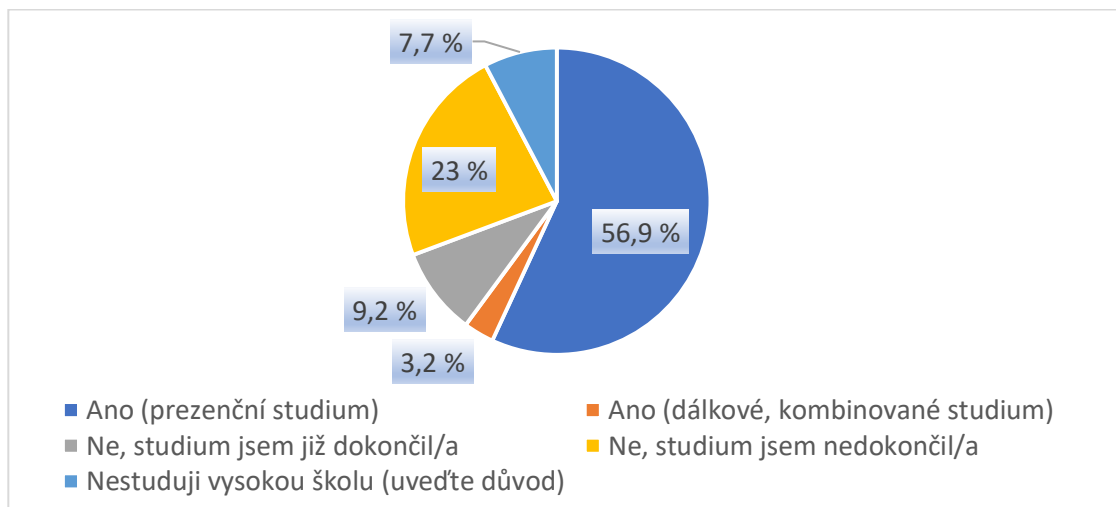
Tabulka 5: Studium na vysoké škole (vietnamské etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano (prezenční studium)	37	56,9 %
Ano (dálkové, kombinované studium)	2	3,2 %
Ne, studium jsem již dokončil/a	6	9,2 %
Ne, studium jsem nedokončil/a	15	23 %
Nestuduji vysokou školu (uveďte důvod)	5	7,7 %

Zdroj⁵⁰

⁵⁰ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Graf 5: Studium na vysoké škole (vietnamské etnikum)

Zdroj⁵¹

Touto otázkou se přesouváme ke skupině otázek (5 až 14), které jsou určené pouze pro osoby vietnamského etnika. Odpovědi dotazovaných si tu detailně popíšeme (i vzhledem k vypracované teoretické části bakalářské práce) a později si je srovnáme s odpověďmi skupiny českých respondentů.

Nejvíce respondentů uvedlo, že studuje vysokou školu formou prezenčního studia, jedná se o 37 studentů, což tvoří 56,9 % procent z celkového počtu 65 respondentů. Tuto formu studia si volí vietnamští studenti nejčastěji, poněvadž má největší předpoklady k intenzivnímu soustředění se na studium. Většina vietnamských rodičů tuto možnost preferuje právě z toho důvodu, že předpokládají stoprocentní studijní nasazení svých dětí. I kvůli tomu většina rodičů počítá s tím, že jim jejich děti z důvodu časové vytíženosti studiem nebudou schopny pomáhat s rodinným podnikáním v podobě různých obchodů, restaurací atp. S touto pomocí pak často počítají o víkendech.

Druhá největší skupina, tedy 15 respondentů (23 %), studium vysoké školy nedokončila. Je možné najít několik vysvětlení, která se však netýkají pouze vietnamských studentů. Je to například nedostatečná vůle, špatná zkušenost se školským prostředím, touha začít pracovat atd.

⁵¹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

V několika případech autor zaregistroval ze svého vietnamského okolí, že rodiče studentů vyvinuli tlak a přesvědčili je, aby začali studovat obory technického zaměření, ačkoliv jejich preference byla jiná. Několik z nich buď zaměření po dohodě, či nedohodě s rodiči změnilo, jiní přestali studovat vysokou školu i kvůli této zkušenosti.

Třetí skupina, kterou tvořilo 5 respondentů (7,7 %), na tuto otázku odpověděla, že ani vysokou školu studovat nezačala. Respondenti uvedli podobné odpovědi – ihned po či během střední školy začali pracovat, protože vidina vlastních vydělaných financí pro ně byla lepší. V autorově okolí se objevilo několik Vietnamců, kteří ihned po úspěšném zakončení střední školy se vydali budovat svou kariéru. Dokonce někteří autorovi známí začali zakládat firmy již při studiu na střední škole, nejčastěji se jednalo o firmy, které se pohybovaly v oblasti IT (tvorba webů, programování atd.).

Nejmenší počet respondentů – přesněji 2 studenti (3,2 % z celkového počtu 65 respondentů) studují vysokou školu dálkově, kombinovaným způsobem. Z tohoto počtu je patrné, že vietnamští studenti dávají v drtivé většině přednost prezenčnímu studiu. Je otázkou, zda je tento fakt daný komunitní pospolitosí (Vietnamci jsou spíše konzervativnější a prezenční výuka je vnímána jako komplexnější než dálkové, kombinované studium), nebo stejnými důvody, které obecně přitahují vysokoškolské studenty právě k prezenčnímu studiu (poznávání nových lidí, samostatnější život atp.).

Na otázku, jestli respondenti studují vysokou školu, odpovědělo 6 respondentů (9,2 %), že studium již dokončili, dá se tedy předpokládat, že mají vysokoškolský titul.

6) Jaká je/byla Vaše hlavní motivace ke studiu?

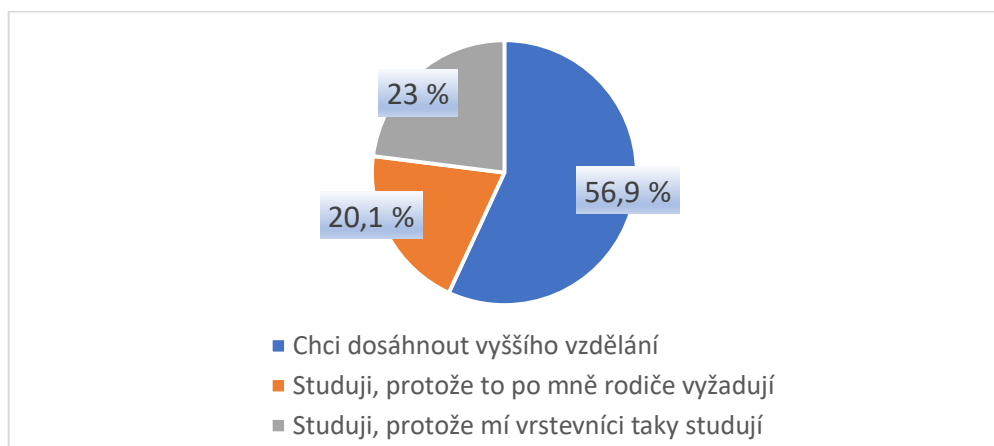
Tabulka 6: Motivace ke studiu (vietnamské etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Chci dosáhnout vyššího vzdělání	37	56,9 %
Studuji, protože to po mně rodiče vyžadují	13	20,1 %
Studuji, protože mí vrstevníci taky studují	15	23 %
Jiné, doplňte	0	0 %

Zdroj⁵²

⁵² Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Graf 6: Motivace ke studiu (vietnamské etnikum)

Zdroj⁵³

Motivace je pro Vietnamce důležitá v mnoha aspektech jejich života. U této otázky autor neočekával nijak zvlášť velkou škálu odpovědí, žádný z respondentů nevybral možnost „Jiné“, tedy vyplnit vlastní motivaci, všichni respondenti se spokojili s nabídnutými možnostmi odpovědí.

Největší počet respondentů, tedy 37 (56,9 %), se rozhodl studovat vysokou školu na základě vidiny dosažení vyššího vzdělání. Z tohoto počtu je patrné, že vietnamským studentům samotným na vzdělání záleží a vnímají jeho důležitost v dnešní společnosti. Ačkoliv je u této odpovědi možné, jak již autor zmínil, vliv vietnamské komunity (rodičů a vrstevníků), vzhledem k takto položené otázce autor předpokládá spíše individuální rozhodnutí respondentů. Zároveň zde vidí souvislost s dvěma faktory:

- 1) Mladí Vietnamci mají k dispozici lepší zázemí než jejich rodiče, tak i lepší podmínky pro studium na vysoké škole. Zatímco za posledních 30 let přicházeli Vietnamci téměř bez ničeho nebo s rodinou, které znamenaly určitý závazek, mladší generace se mohou soustředit na studium samotné, případně kariéru.
- 2) V teoretické části jsme popisovali, že mladší generace Vietnamců mají větší jazykovou vybavenost než starší generace Vietnamců. Tato jazyková vybavenost jim mnohonásobně usnadňuje a pomáhá při studiu na vysoké škole.

⁵³ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Druhá největší skupina, tedy 13 respondentů (20,1 %), uvedla, že důvodem, proč začali studovat vysokou školu, bylo přání nebo donucení jejich vlastních rodičů. Jak již bylo v mnoha ohledech zmíněno v teoretické části této práce, vietnamští rodiče mají v otázce budoucnosti a studia na své děti velké nároky, zároveň mají někteří tendence děti do vyššího vzdělání tlačit. Velmi často se pak tito studenti doslechnou, že pokud nebudou studovat vysokou školu, nebudou v životě znamenat nic nebo (zde je kladen velký důraz) nebudou mít tak vysoký společenský status a vietnamská komunita se na ně bude dívat skrz prsty. V souvislosti s celkovým pohledem na počet odpovědí na tuto otázku vnímá autor počet studentů, kteří šli studovat vysokou školu jen kvůli rodičům, spíše pozitivně.

K autorově překvapení 15 studentů (23 %) uvedlo, že důvodem pro studium vysoké školy bylo to, že šli studovat i jejich vrstevníci. Autor předpokládal, že se respondenti rozdělí spíše do kategorií odpovědí „Studuji, protože to po mně rodiče vyžadují“, anebo „Chci dosáhnout vyššího vzdělání“. Z tohoto počtu však vyplývá také to, že spolužáci mají v tomto ohledu na Vietnamce pozitivní vliv. Autor to vnímá jako znak většího začlenění do kolektivů.

7) Pokud jste chtěl/a studovat vysokou školu, jaký důvod vás k tomu vedl?

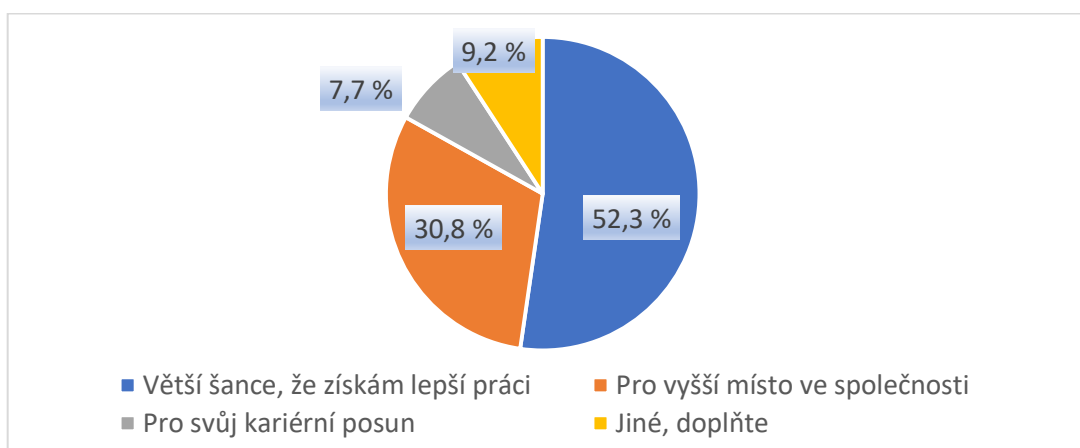
Tabulka 7: Důvod ke studiu na vysoké škole (vietnamské etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Větší šance, že získám lepší práci	34	52,3 %
Pro vyšší místo ve společnosti	20	30,8 %
Pro svůj kariérní posun	5	7,7 %
Jiné, doplňte	6	9,2 %

Zdroj⁵⁴

⁵⁴ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Graf 7: Důvod ke studiu na vysoké škole (vietnamské etnikum)

Zdroj⁵⁵

Nejčastějším důvodem pro studium vysoké školy se ukázala být pro vietnamské respondenty vidina získání lepší práce, tuto odpověď označilo 34 dotazovaných (52,3 %).

Na rozdíl od českých respondentů více Vietnamců (30,8 %) spoléhá na lepší společenský status, jde konkrétně o 20 respondentů. Důvodem této představy může být silnější citění společenského postavení, a to jak v české společnosti obecně, nebo pouze mezi vietnamskou komunitou.

Zdaleka ne tolik vietnamských respondentů (5 dotazovaných) pak vnímá vysokoškolský titul jako něco, co je posune v jejich kariéře (7,7 %).

Vietnamští respondenti s celkovým počtem 6 (9,2 %) se rozhodlo uvést jiný důvod. Pět z nich odpovědělo, že vůbec vysokou školu nestudovalo. Zbýlý jeden respondent uvedl tento důvod: „*Studuji kvůli manželovi, který má titul Ing.*”.

⁵⁵ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

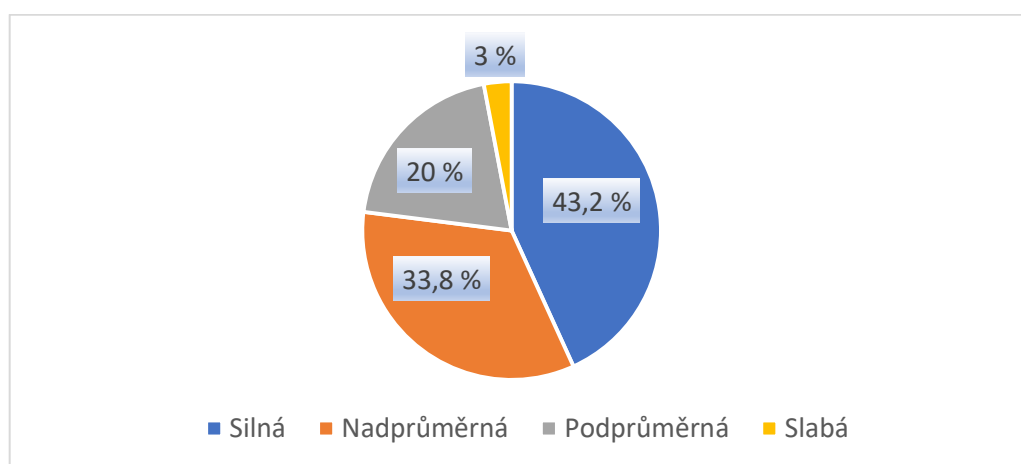
8) Jaká je/byla vaše míra motivace ke studiu?

Tabulka 8: Míra motivace ke studiu (vietnamské etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Silná	28	43,2 %
Nadprůměrná	22	33,8 %
Podprůměrná	13	20 %
Slabá	2	3 %

Zdroj⁵⁶

Graf 8: Míra motivace ke studiu (vietnamské etnikum)

Zdroj⁵⁷

Z autorovy vlastní zkušenosti dělají Vietnamci mnoho kroků ve svém životě s nějakým určitým důvodem a dělají to s určitou motivací, protože je studium vysoké školy pro dnešní mladé Vietnamce zásadní otázkou.

Největší zastoupení, tedy 28 respondentů (43,2 %), vybralo odpověď „Silná” míra motivace ke studiu, velmi podobná odpověď znamenající jen o něco menší motivaci, tedy „Nadprůměrná”, je zastoupena 22 dotazovanými (33,8 %). Vietnamští studenti, kteří mají nebo měli velkou motivaci ke studiu je 50 respondentů z celkových 65, což odpovídá 77 %.

Podprůměrnou motivaci vybralo jako odpověď 13 vietnamských respondentů, což vychází na 20 %. Pouze 2 respondenti (3 %) uvedli, že mají či měli během svých studií slabou motivaci ke studiu.

⁵⁶ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁵⁷ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

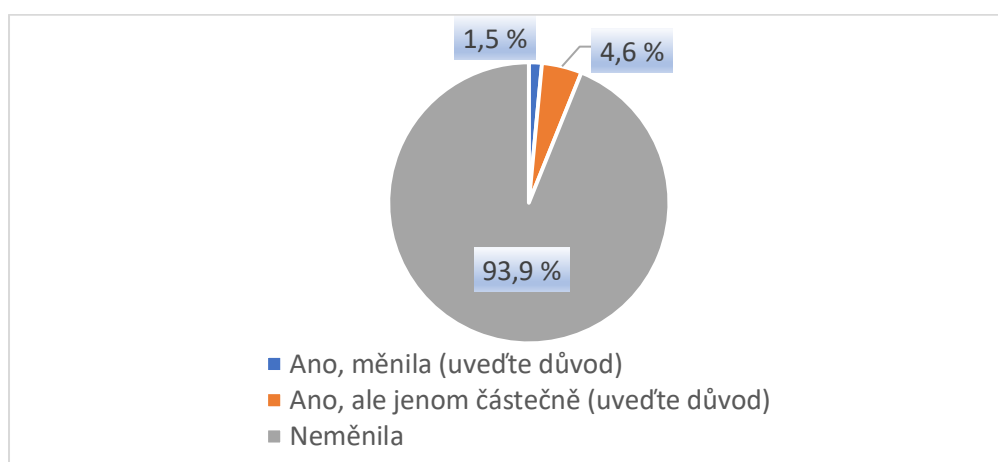
9) Měnila se vaše míra motivace během studií?

Tabulka 9: Změny motivace během studií (vietnamské etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano, měnila (uveďte důvod)	1	1,5 %
Ano, ale jenom částečně (uveďte důvod)	3	4,6 %
Neměnila	61	93,9 %
Neměl/a jsem žádnou motivaci (uveďte důvod)	0	0 %

Zdroj⁵⁸

Graf 9: Změny motivace během studií (vietnamské etnikum)

Zdroj⁵⁹

Předchozí otázku doplňuje tato otázka, která zjišťuje, zda se motivace studentů v průběhu jejich studií měnila. Naprostá většina vietnamských respondentů, jedná se o 61 Vietnamců (93,9 %), uvedla jako odpověď, že se jejich motivace v průběhu studia neměnila. Tento počet odpovědí poukazuje na silné přesvědčení Vietnamců, které se málokdy mění, vypovídá to tedy i o jejich povaze. V souvislosti s odpověďmi na předchozí otázku, kdy většina vietnamských respondentů uvedla, že mají nebo měli silnou motivaci během svých studií, to vnímá autor velice pozitivně.

U 3 respondentů (4,6 %) se motivace měnila částečně, například jeden respondent uvedl, že to bylo kvůli náročnému období v rámci pandemie.

⁵⁸ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁵⁹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

U jednoho dotazovaného (1,5 %) se pak motivace během studia zcela změnila, jako odpověď uvedl: „Ze začátku byla moje motivace vysoká, ale pak jsem zjistil, že mě můj studovaný obor nebaví tak, jak jsem si představoval, a najednou jsem ztratil veškerou motivaci ke studiu.“

Nikdo (0 %) z vietnamských respondentů nevybral odpověď, že neměl během studií motivaci ke studiu.

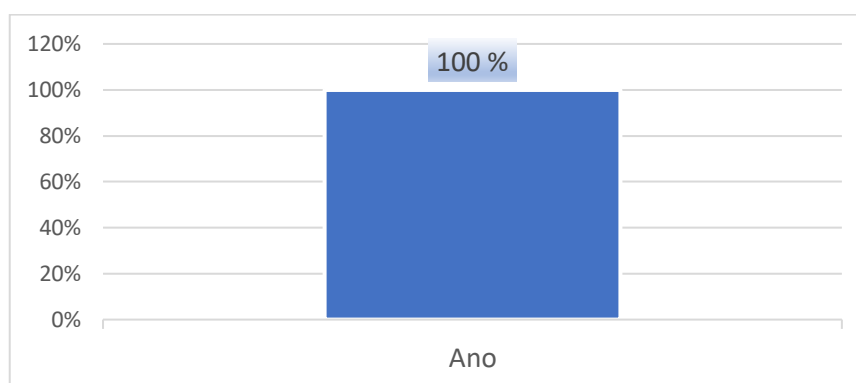
10) Domníváte se, že jste jazykově dobře vybavený/á českému vzdělávacímu systému?

Tabulka 10: Jazyková vybavenost

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano	65	100 %
Ne	0	0 %
Jiné, doplňte	0	0 %

Zdroj⁶⁰

Graf 10: Jazyková vybavenost

Zdroj⁶¹

Všech 65 vietnamských respondentů (100 %) je přesvědčeno o své dobré jazykové vybavenosti. Podle autora mladší generace Vietnamců skutečně disponuje dobrou jazykovou vybaveností. Je to dané tím, že většina z nich se již narodila v České republice.

⁶⁰ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁶¹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

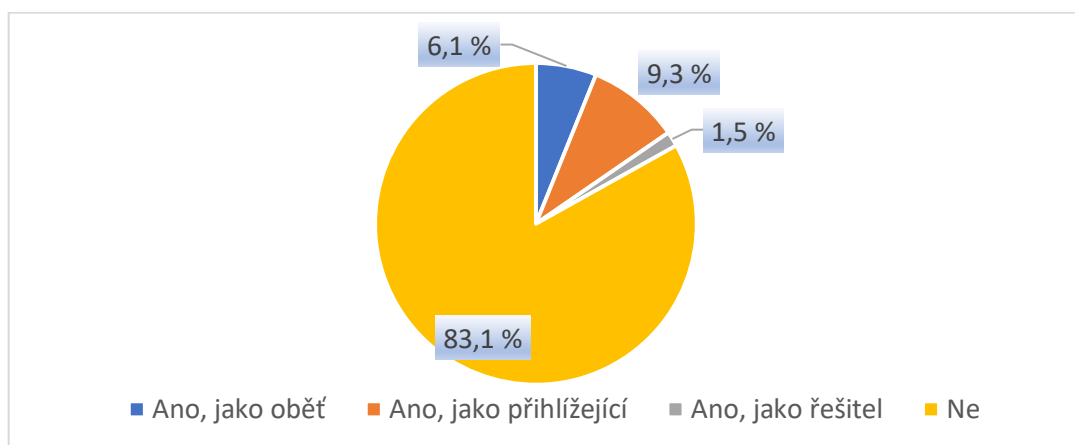
11) Zažil/a jste někdy jakýkoliv druh šikany ve školském prostředí kvůli studijním výsledkům?

Tabulka 11: Šikana ve školním prostředí

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano, jako oběť	4	6,1 %
Ano, jako agresor	0	0 %
Ano, jako přihlízející	6	9,3 %
Ano, jako řešitel	1	1,5 %
Ne	54	83,1 %

Zdroj⁶²

Graf 11: Šikana ve školním prostředí

Zdroj⁶³

Šikana je celosvětový problém, který je často spojován se školním prostředím, kde si agresori vyhlízejí své oběti.

U této otázky odpovědělo 54 respondentů (83,1 %), že se se šikanou v žádné formě nikdy nesetkali. Existují různé formy šikany, které nejsou na první pohled tolik vidět (například kyberšikana). Je tedy možné, že se respondenti mohli setkat s nějakou jinou formou šikany, pouze o tom nevěděli.

Žádný z dotazovaných (0 %) nevěděl, že by šikanu zažil jako agresor. Jeden z respondentů (1,5 %) řešil šikanu jako řešitel a 4 respondenti (6,1 %) pak uvedli, že šikanu ve školském prostředí zažili jako oběti. Zkušenost se šikanou jako přihlízející má 6 respondentů (9,3 %).

⁶² Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁶³ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

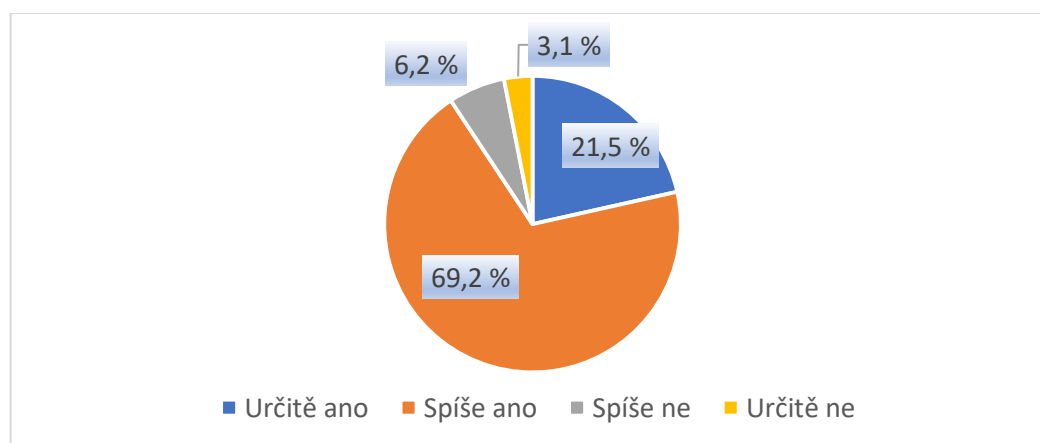
12) Domníváte se, že vietnamští studenti si navzájem pomáhají více než čeští studenti mezi sebou ve školách?

Tabulka 12: Výpomoc mezi Vietnamci

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Určitě ano	14	21,5 %
Spíše ano	45	69,2 %
Spíše ne	4	6,2 %
Určitě ne	2	3,1 %

Zdroj⁶⁴

Graf 12: Výpomoc mezi Vietnamci

Zdroj⁶⁵

V teoretické části práce jsme se mnohokrát dotkli toho, že Vietnamci jsou dobře fungující komunitou v České republice. Šíří se o ní ovšem nejrůznější předsudky, například že vietnamští studenti jsou vynikající matematici, tyto předsudky pak vytváří tlak na mladé Vietnamce. Nicméně jako komunita si dokážou navzájem pomoci a podržet jeden druhého. Všechny Vietnamce spojují společné kořeny, které jsou v tomto ohledu tak silné, že se autorovi běžně stává (autor této bakalářské práce je Vietnamec), že ho oslovují cizí Vietnamci, kteří potřebují například s něčím pomoci. Ta pouta jsou zkrátka silná.

Tato otázka je postavená na porovnávání vzájemné pomoci vietnamských studentů oproti českým studentům. Autora totiž zajímalo, jak tento vztah vzájemné pomoci vnímá osoba vietnamského etnika.

⁶⁴ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁶⁵ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Odpověď „Určitě ano“ zvolilo 14 respondentů (21,5 %), odpověď „Spíše ano“ vybralo celkem 45 respondentů, což odpovídá 69,2 %. Dá se tedy říct, že celkem 90,7 % respondentů ze 65 se domnívá, že vietnamští studenti si pomáhají více mezi sebou ve školách než čeští studenti.

Pouze 4 respondenti (6,2 %) uvedli, že to tak být nemusí, a 2 respondenti (3,1 %) odpověděli, že to není pravda.

Výpomoc mezi vietnamskými studenty může být různá. Z autorovy vlastní zkušenosti se jedná o několik příkladů, kdy například vietnamský student nerozumí nějaké probírané látce ve škole, a tak požádá o pomoc nejdříve příslušníka vlastní komunity. Na základní a střední škole si lze této pomoci více všimnout, neboť se jedná o poměrně uzavřenější kolektivy než na vysokých školách, a tak je shlukování vietnamských studentů více vidět.

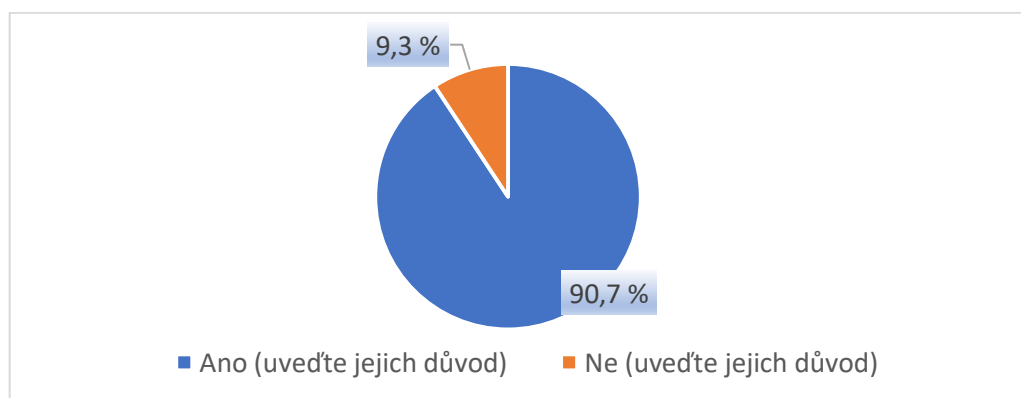
13) Žádali Vaši rodiče, abyste šli studovat vysokou školu?

Tabulka 13: Studium na vysoké škole z pohledu rodičů

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano (uved'te jejich důvod)	59	90,7 %
Ne (uved'te jejich důvod)	6	9,3 %

Zdroj⁶⁶

Graf 13: Studium na vysoké škole z pohledu rodičů

Zdroj⁶⁷

⁶⁶ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁶⁷ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Výše graf 13 jasně ukazuje, že vietnamští rodiče žádali po svých dětech, aby studovaly vysoké školy. Tuto odpověď vybralo 59 respondentů (90,7 %). Jako nejčastější důvody, proč žádali jejich rodiče, aby studovali vysokou školu, uváděli respondenti tyto: lepší platové ohodnocení, vyšší status ve společnosti a postarání se o jejich celé rodiny v budoucnu. Tyto výpovědi vietnamských studentů jsou velmi podobné i z autorova prostředí.

Na otázku, zda rodiče žádali, aby jejich děti šly studovat vysokou školu, vybralo část respondentů odpověď „Ne“, konkrétně 6 respondentů (9,3 %). Všichni tito respondenti odůvodnili tuto odpověď téměř identicky s tím, zda studovat, či nestudovat vysokou školu, bylo na jejich rozhodnutí, tudíž rodiče neměli žádný vliv na jejich rozhodnutí.

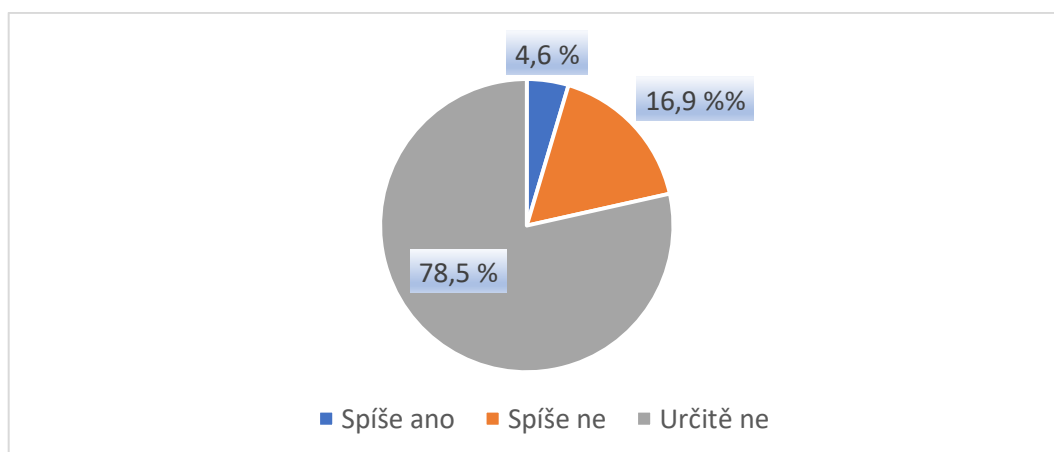
14) Budete chtít vykonávat stejnou práci jako Vaše rodiče po studiích?

Tabulka 14: Stejná práce po studiích, jakou vykonávají rodiče

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Určitě ano	0	0 %
Spíše ano	3	4,6 %
Spíše ne	11	16,9 %
Určitě ne	51	78,5 %

Zdroj⁶⁸

Graf 14: Stejná práce po studiích, jakou vykonávají rodiče

Zdroj⁶⁹

⁶⁸ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁶⁹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Celkové odpovědi na otázku, zda vietnamští respondenti budou chtít vykonávat stejnou práci po studiích jako jejich rodiče, byly dle autora celkem předvídatelné. Ostatně k tomu většina vietnamských rodičů sama nabádá, aby se jejich děti co nejvíce se učily a měly se tak lépe než oni (tj. aby měly vyšší vzdělání a větší šanci na uplatnění).

Většina respondentů, přesně 51 vietnamských respondentů (78,5 %), uvedla, že rozhodně nechtějí pokračovat v práci svých rodičů. Z obecně známé praxe mnoho Vietnamců podniká v rámci svých obchodů, tyto obchody převážně s potravinami najdeme skoro v každém městě v České republice. Z důvodu tohoto faktu je v tomto oboru podnikání velká konkurence a to si žádá mnoho obětovaného času něčemu, co z hlediska dnešních možností vietnamských studentů nedává moc smysl. Většina lidí, kteří vystudují vysokou školu, se nechce žít jako prodavač v maloobchodě. Autor to nevnímá jako neuctivé vůči jejich rodičům, mladší generace Vietnamců má pouze vyšší ambice. Hledá větší komfort, lepší platové ohodnocení a více tzv. soft work. Vietnamští rodiče s tímto faktem počítají a plně své děti v tomto podporují. Vnímají to i jako svoji částečnou investici do budoucna, kdy spoléhají na to, že se o ně ve stáří jejich děti postarají.

Odpověď „Spíše ne“ uvedlo 11 respondentů (16,9 %). V podstatě se jedná o to samé, co jsme si popsali výše, avšak autor zná také pár svých vietnamských vrstevníků, kteří by se chtěli rodičům nějakým způsobem zavděčit, a proto například mají v plánu převzít rodinný podnik, ale spíše v manažerském slova smyslu.

Malá skupina, přesněji 3 respondenti (4,6 %) pak uvedli, že by spíše chtěli navázat na práci svých rodičů. Někteří vietnamští rodiče mohou mít jiné podnikání než obchod s potravinami. Stále se tak na základě odpovědí autor přiklání k odmítavější pozici vietnamských studentů k této otázce.

Nikdo z vietnamských respondentů (0 %) neuvedl, že by chtěl po studiích vykonávat stejnou práci jako jeho rodiče. Důvody jsme si již celkově popsali u této otázky.

2. část dotazníku je určena pro české etnikum

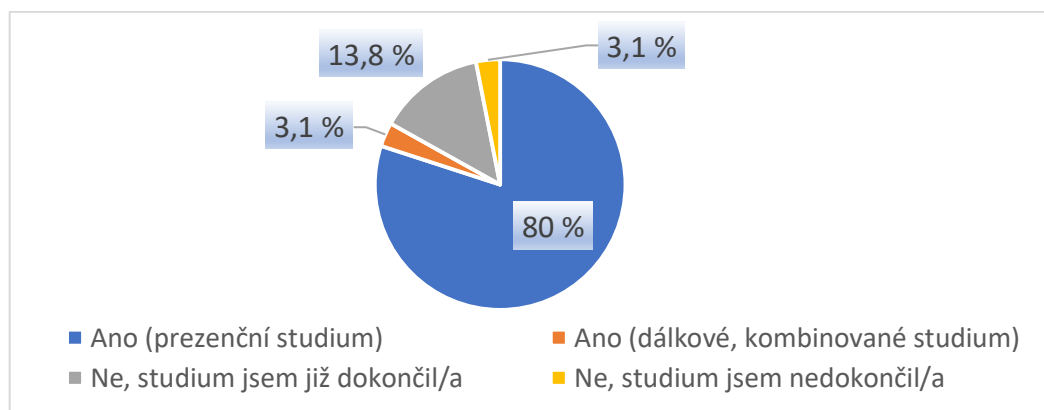
15) Studujete vysokou školu?

Tabulka 15: Studium na vysoké škole (české etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano (prezenční studium)	52	80 %
Ano (dálkové, kombinované studium)	2	3,1 %
Ne, studium jsem již dokončil/a	9	13,8 %
Ne, studium jsem nedokončil/a	2	3,1 %
Nestuduji vysokou školu (uved'te důvod)	0	0 %

Zdroj⁷⁰

Graf 15: Studium na vysoké škole (české etnikum)

Zdroj⁷¹

Pro účel zkoumání rozdílů mezi vietnamskou a českou studentskou komunitou autor zahrnul do dotazníku i otázky určené pouze pro české respondenty. Na základě odpovědí pak bude autor porovnávat vietnamské a české etnikum v oblasti vzdělávání. Tímto způsobem potvrdíme, či vyvrátíme některou z hypotéz této bakalářské práce.

Většina respondentů, konkrétně 52 (80 %) uvedlo, že studuje vysokou školu formou prezenčního studia. V České republice je mnohem více vysokoškolských studentů, kteří studují prezenční formou, než studentů, kteří studují dálkovou, kombinovanou formou studia.

Pouze 2 dotazovaní (3,1 %) uvedli, že studují dálkové, kombinované studium. V případě českých studentů studujících dálkovou, kombinovanou formou studia se většinou jedná

⁷⁰ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁷¹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

o studenty, kteří již pracují a budují si svou kariéru, nebo studují dvě vysoké školy najednou, jednu z nich dálkově, kombinovanou formou studia a tu druhou prezenční formou studia.

Studium na vysoké škole dokončilo 9 respondentů (13,8 %) a 2 respondenti (3,1 %) uvedli, že vysokou školu nedokončili. Nikdo z českých respondentů (0 %) nevybral odpověď, že vysokou školu nestuduje.

Největší rozdíl mezi vietnamskými a českými respondenty v této otázce tvoří počet těch, kteří studium na vysoké škole nedokončili. Zatímco u českých respondentů jsou to 2 lidé, u vietnamských respondentů je to 15 lidí (rozdíl o 13 respondentů). Počet studentů, kteří vysokou školu dokončili, je u obou dotazovaných skupin podobný (liší se pouze o 3 lidi).

Pokud se podíváme na počet respondentů, kteří uvedli, že vůbec nezačali vysokou školu studovat, u vietnamských respondentů se jedná o 5 dotazovaných, zatímco z českých respondentů si tuto možnost nevybral nikdo. Důvod je podle autora celkem jednoduchý, okruh dotazovaných Čechů byl primárně z vysokoškolských skupin ze sociální sítě Facebook, kde na tento dotazník odpovídali především studenti vysokých škol. Vietnamští respondenti byli především z okruhu autorových přátel/známých, jednalo se tedy o rozmanitější vzorek, než tomu bylo u okruhu vysokoškolských skupin ze sociální sítě Facebook.

16) Pokud studujete/jste studovali vysokou školu, potkáváte/potkávali jste zde vietnamské studenty?

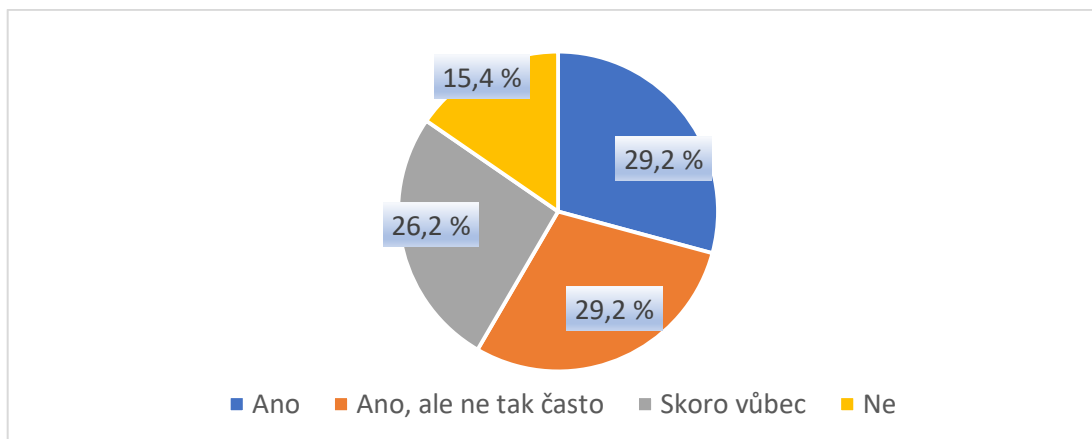
Tabulka 16: Četnost vietnamských studentů na vysokých školách

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano	19	29,2 %
Ano, ale ne tak často	19	29,2 %
Skoro vůbec	17	26,2 %
Ne	10	15,4 %
Nestudoval jsem vysokou školu	0	0 %

Zdroj⁷²

Graf 16: Četnost vietnamských studentů na vysokých školách

⁷² Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Zdroj⁷³

V této otázce se autor snažil zjistit, jak často se obě skupiny respondentů setkávají na vysokých školách a zda čeští studenti Vietnamce registrují.

Skupina 19 respondentů (29,2 %) uvedla, že vietnamské vrstevníky na vysokých školách potkává, stejný počet dotazovaných (29,2 %) uvádí, že je sice potkává, avšak ne příliš často.

O něco menší skupina, 17 českých respondentů (26,2 %), se pak nesetkává s vietnamskými spolužáky skoro vůbec.

A ta nejmenší skupina dotazovaných, konkrétně 10 respondentů (15,4 %), uvedla, že vietnamské studenty na vysokých školách vůbec nepotkává.

Nikdo z českých respondentů (0 %) nevybral u této otázky odpověď, že nestuduje vysokou školu, což je logické vzhledem k tomu, že u předešlé otázky taktéž nikdo z českých respondentů nevybral odpověď „Nestuduji vysokou školu“.

⁷³ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Možností, proč je tento počet odpovědí rozložený tímto procentuálním způsobem, je více. U těch, kteří vietnamské studenty na vysokých školách nevidají či skoro vůbec nevidají, to může být těmito důvody:

- 1) V teoretické části (4. kapitola) jsme psali o tom, že vietnamští studenti preferují z již zmíněných důvodů spíše techničtější, exaktnější obory. Pokud čeští respondenti uvádějí, že vietnamské studenty na vysokých školách nevidají, může to být kvůli tomu, že navštěvují obory, které Vietnamci obecně nestudují, tzn. spíše humanitní obory.
- 2) Na vysokých školách je celkem častá různorodost a multikulturalita studentů. Je možné, že čeští respondenti nerozpoznávají Vietnamce od jiných asijských (vzhledově podobných) národností.

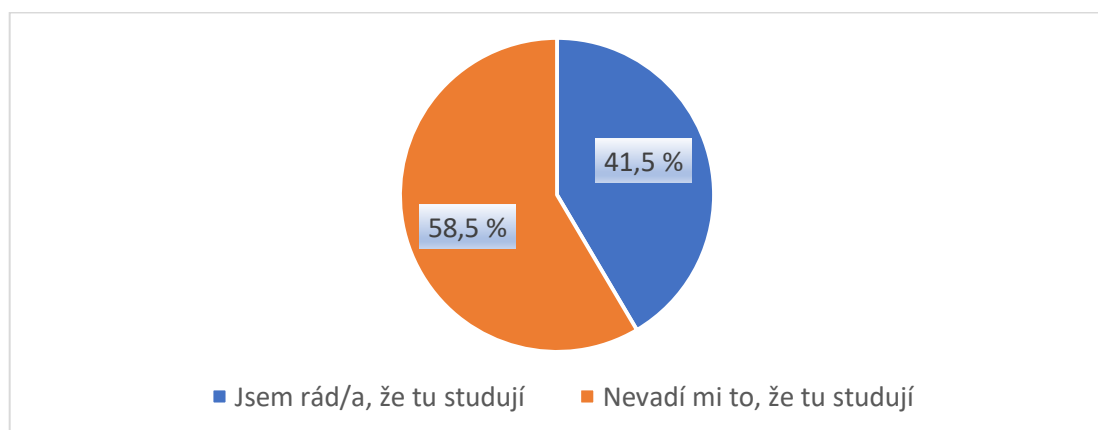
17) Jak vnímáte osoby vietnamské národnosti, které studují v České republice?

Tabulka 17: Vnímání vietnamských osob studujících v ČR

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Jsem rád/a, že tu studují	27	41,5 %
Nevadí mi to, že tu studují	38	58,5 %
Vadí mi to, uveďte proč	0	0 %

Zdroj⁷⁴

Graf 17: Vnímání vietnamských osob studujících v ČR

Zdroj⁷⁵

⁷⁴ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁷⁵ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Skupina 27 českých respondentů (41,5 %) je ráda, že v České republice studují osoby vietnamského etnika. Z autorovy vlastní zkušenosti je již dnes běžné, že v českém vzdělávacím systému se tvoří pevná přátelství mezi vietnamskými a českými studenty, která přetrvávají mnoho let. Je to dané tím, že většina dnešních mladých Vietnamců se narodila v České republice, tudíž se s českým etnikem stýkala již od svých raných let. Dokonce autor si častěji všimá případů, kdy dochází ke sňatkům mezi osobami českého etnika s osobami z vietnamského etnika.

Většina dotazovaných, tedy 38 respondentů (58,5 %), uvedla, že jim přítomnost vietnamských studentů ve školách nevadí, což lze chápat jako neutrální stanovisko.

Velmi pozitivní naopak je, že žádný z dotazovaných Čechů se vůči Vietnamcům nevymezil a nevyjádřil se v tom smyslu, že by mu vietnamští studenti na školách vadili.

Jelikož je autor této bakalářské práce sám z vietnamského etnika, prošel si celým českým vzdělávacím systémem, je tato otázka pro něj velmi důležitá. Jedním z předpokladů, aby se Vietnamcům v České republice žilo (v tomto případě studovalo) dobře, je společenské přijetí. V rámci socializačních procesů je to pro ně velmi důležité. Celkový výsledek této otázky lze vnímat tedy velmi pozitivně.

18) Jaká je/byla Vaše hlavní motivace ke studiu?

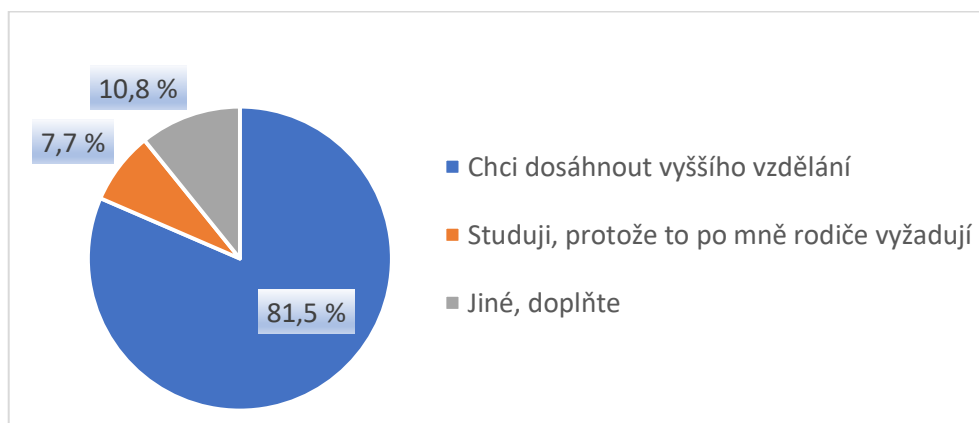
Tabulka 18: Motivace ke studiu (české etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Chci dosáhnout vyššího vzdělání	53	81,5 %
Studuji, protože to po mně rodiče vyžadují	5	7,7 %
Studuji, protože mí vrstevníci taky studují	0	0 %
Jiné, doplňte	7	10,8 %

Zdroj⁷⁶

⁷⁶ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Graf 18: Motivace ke studiu (české etnikum)

Zdroj⁷⁷

V rámci společných otázek obou skupin, tedy jak vietnamských, tak i českých respondentů, je tato otázka důležitým ukazatelem rozdílnosti mezi vietnamskými a českými studenty.

Nejvyšší počet respondentů, konkrétně 53 (81,5 %), uvedl, že jejich hlavní motivací je získání vyššího vzdělání. I když pro české studenty není získání vysokoškolského titulu tak komunitně důležité jako pro vietnamské studenty, z celkového počtu respondentů má tato odpověď suverénně nejvyšší procentuální zastoupení.

Malá část dotazovaných, přesněji 5 respondentů (7,7 %), uvedla, že studují na základě preferencí svých rodičů, což je o 12,4 % méně (autor očekával nižší procento českých respondentů, kteří studují vysokou školu kvůli svým rodičům, což se také potvrdilo) než u vietnamských respondentů. Tento výsledek není překvapivý vzhledem k silnějšímu vlivu vietnamských rodičů na studijní nároky svých dětí.

Žádný z českých respondentů nevedl, že by studoval na základě studia svých vrstevníků. Podle autorovy domněnky tuto odpověď berou čeští studenti spíše negativně, než je to u vietnamských studentů, proto ji nezmiňují.

Několik respondentů, konkrétně 7 (10,8 %), uvedlo z nabízených odpovědí jinou hlavní motivaci pro své studium, to se u vietnamských respondentů neobjevuje. Odpovědi se řadí víceméně do dvou skupin. První skupina studovala či studuje vysokou školu z důvodu vyšší kvalifikace a požadavků zaměstnavatele. Druhou skupinu tvořili převážně ti, kteří studují ze zájmu k danému oboru, poněvadž si chtějí prohloubit svoje znalosti.

⁷⁷ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

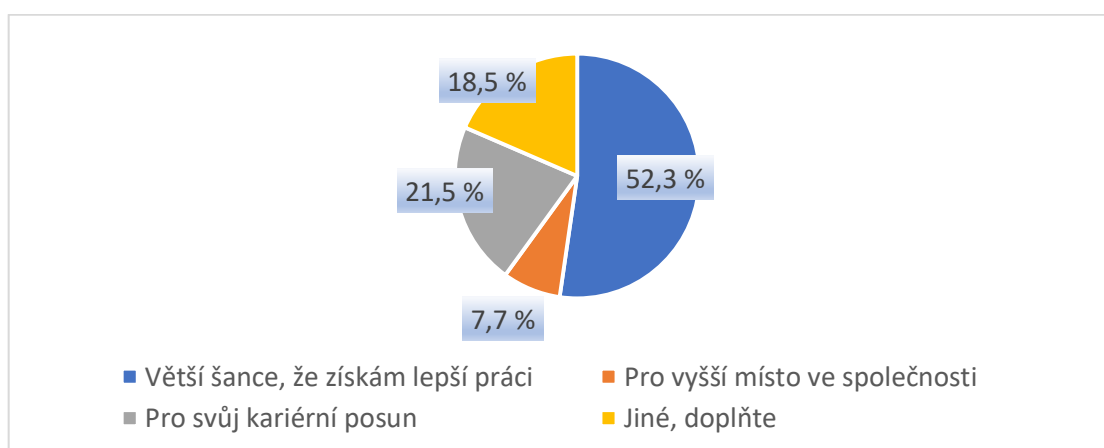
19) Pokud jste chtěl/a studovat vysokou školu, jaký důvod Vás k tomu vedl?

Tabulka 19: Důvod ke studiu na vysoké škole (české etnikum)

Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Větší šance, že získám lepší práci	34	52,3 %
Pro vyšší místo ve společnosti	5	7,7 %
Pro svůj kariérní posun	14	21,5 %
Jiné, doplňte	12	18,5 %

Zdroj⁷⁸

Graf 19: Důvod ke studiu na vysoké škole (české etnikum)

Zdroj⁷⁹

Nejčastější odpověď na otázku, proč studovat vysokou školu, je podle obou skupin respondentů větší šance na získání lepší práce. V obou skupinách se našlo 34 respondentů (52,3 %).

Větší rozdíl je však mezi počtem odpovědí na druhou možnost, tedy studium vysoké školy pro vyšší místo ve společnosti (společenský status). Zatímco tento důvod je důležitý pro 20 vietnamských respondentů (30,8 %) z celkových 65, u českých respondentů je tato odpověď zastoupena pouze 5 respondenty (7,7 %). Na Vietnamce s vysokoškolským vzděláním, pokud možno co nejprestižnějším, se dívá vietnamská komunita jinak než na Vietnamce bez vysokoškolského vzdělání.

⁷⁸ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁷⁹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Rozdíl se projevil také v odpovědi, že důvodem studia na vysoké škole je kariérní posun. Myšleno je tím například situace, kdy abyste se dostali z určité pozice na vyšší pozici, potřebujete k tomu vysokoškolské vzdělání.

Zatímco odpověď, kde hlavní důvod pro studium vysoké školy byl kariérní posun, vybralo pouze 5 Vietnamců (7,7 %) z celkových 65, z českých respondentů tuto odpověď volilo 14 dotazovaných (21,5 %).

V kategorii odpovědi „Jiné“ se nejčastěji objevuje opět zájem o obor. Celkem tuto odpověď „Jiné“ vybralo 12 českých respondentů, což odpovídá 18,5 % z celkového počtu 65 dotazovaných. Jeden z českých respondentů považuje studium svého oboru za vášeň a vysoké finanční ohodnocení ani nečeká. Uvádí tento důvod v dotazníku: *„Protože svůj obor miluji a chci se mu co nejvíce věnovat. Nemyslím si, že jde nutně o kariérní posun či prestiž. Peníze v mém oboru jsou jako nic.“* Někteří z dotazovaných v jiných odpovědích uvedli, že studují ze zvědavosti nebo to vnímají jako poslání, například kvůli ochraně přírody. Tento dotazovaný uvedl tuto odpověď v dotazníku: *„Studuji z toho důvodu, abych to mohl v budoucnu nějakým způsobem vrátit naší přírodě.“*

20) Jaká je/byla Vaše míra motivace ke studiu?

Tabulka 20: Míra motivace ke studiu (české etnikum)

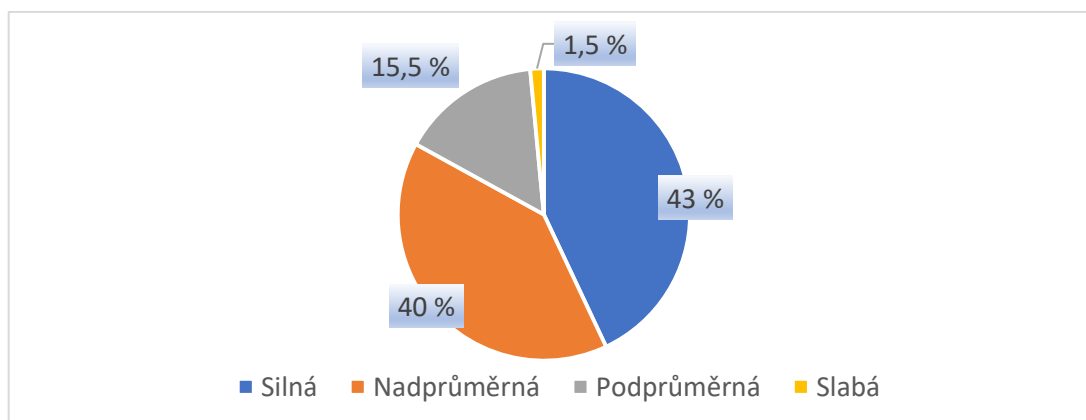
Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Silná	28	43 %
Nadprůměrná	26	40 %
Podprůměrná	10	15,5 %
Slabá	1	1,5 %

Zdroj⁸⁰

Graf 20: Míra motivace ke studiu (české etnikum)

⁸⁰ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Zdroj⁸¹

Odpovědi týkající se míry motivace ke studiu v porovnání českých respondentů s vietnamskými respondenty se nijak zvlášť neliší.

Celkem 54 českých respondentů (83 %) uvedlo, že jejich míra motivace ke studiu byla/je silná nebo nadprůměrná (v této kategorii odpovědi bylo celkem 50 vietnamských respondentů – 77 %). Konkrétně odpověď „Silná“ míra motivace ke studiu vybralo 28 českých respondentů (43 %), odpověď „Nadprůměrná“ míra motivace ke studiu zvolilo 26 českých respondentů (40 %).

Podprůměrnou až slabou míru motivaci ke studiu označilo bylo pouze 11 českých respondentů (celkem 17 %) – v porovnání s vietnamskými respondenty je to celkem o 6 % méně. Přesněji odpověď „Podprůměrná“ míra motivace ke studiu vybralo celkem 10 českých respondentů, jde o 15,5 % z celkového počtu 65. Odpověď „Slabá“ míra motivace ke studiu vybral pouze jeden český respondent (1,5 %).

21) Měnila se Vaše míra motivace během studií?

Tabulka 21: Změny motivace během studií (české etnikum)

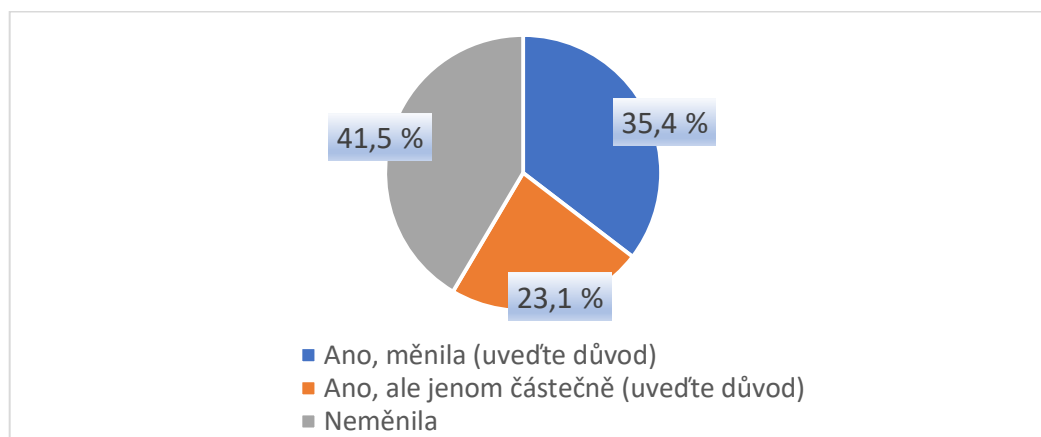
Odpověď	Počet respondentů	Procentuální podíl
Ano, měnila (uved'te důvod)	23	35,4 %
Ano, ale jenom částečně (uved'te důvod)	15	23,1 %
Neměnila	27	41,5 %
Neměl/a jsem žádnou motivaci (uved'te důvod)	0	0 %

Zdroj⁸²

⁸¹ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

⁸² Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

Graf 21: Změny motivace během studií (české etnikum)

Zdroj⁸³

Odpovědi týkající se změny motivace během studií obou skupin respondentů se od sebe výrazně odlišují.

Zatímco u vietnamské skupiny respondentů se motivace během studií téměř neměnila (93,9 % z 65 vietnamských respondentů), čeští respondenti jsou rozděleni do tří skupin.

Nejvíce zastoupenou odpověď, že se motivace během jejich studia neměnila, vybralo celkem 27 českých respondentů (41,5 %).

Jako druhou nejčastější odpověď volili čeští respondenti, že se jejich motivace během studií změnila, přesněji se jedná o 23 respondentů (35,4 %). Tato skupina respondentů uváděla nejrůznější důvody, proč se jejich motivace během studia změnila. Nejčastějším důvodem změny jejich motivace byla dle odpovědí v dotazníku pandemie covid-19 a její dopady na vysokoškolské studium. Studenti uváděli v dotazníku, že ztratili osobní kontakt s plnohodnotným studiem, spolužáky, ale také s učiteli. Z odpovědí vyplývá, že online výuka jim nevyhovovala. Online výuka se jim zdála být paradoxně více namáhavá než prezenční výuka, v dotazníku popisovali, jak je osobní přístup nenahraditelný. Druhým nejčastějším důvodem byla obecná náročnost zkouškových období na vysokých školách, tato zkoušková období vytvářejí velký tlak na studenty vysokých škol. U některých respondentů se objevila také demotivace kvůli učitelům. Někteří studenti v odpovědích zmínili, že velké oslabení motivace přinesl syndrom vyhoření, kdy začali mít pocit, že nedělají nic jiného, než že se učí. Některé odpovědi byly smíšené a obsahovaly všechny tyto zmíněné důvody najednou.

⁸³ Autor práce, 2021 (vlastní šetření).

U 15 českých respondentů (23,1 %) se motivace měnila částečně během jejich studií. Někteří čeští respondenti to odůvodnili předchozími zmíněnými důvody (covid-19 či náročnost studia). Většina z nich se jako o hlavní důvod změny motivace během jejich studia opírala o ztrátu zájmu o studovaný obor. Velká část respondentů podle odpovědí v dotazníku studovala něco, co se jim časem zdálo nepraktické v životě nebo je to zkrátka přestalo bavit, proto přestoupili na jiný obor, kde se jejich motivace zlepšila. Jedna z odpovědí zněla: „Ke konci Mgr. studia jsem zjistila, že ona „věda“ vypadá v praxi úplně jinak, než jsem si představovala, což bylo pro další pokračování demotivující.“

Stejně jako u vietnamských respondentů nikdo z českých respondentů nevybral odpověď „Neměl/a jsem žádnou motivaci“.

6.7 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1: Vietnamští studenti v českém školství mají větší motivaci ke studiu než majoritní studenti.

V této první hypotéze se autor domníval, že motivace ke studiu bude u vietnamských studentů větší než u českých studentů. Důvodů pro to bylo několik. Zejména větší tlak ze strany vietnamské komunity, která považuje vysokoškolské vzdělání za prioritní cíl. Z dotazníkových odpovědí nevyplýval žádný větší náznak silnější motivace ze strany vietnamských studentů. U obou skupin je motivace ke studiu přibližně stejná. Výsledky dotazníkového šetření, že vietnamští studenti v českém školství mají větší motivaci ke studiu než majoritní studenti, hypotézu nepotvrdily. Čeští respondenti mají celkově o 6 % větší motivaci ke studiu než vietnamští respondenti podle výsledků z dotazníkového šetření.

Hypotéza č. 2: 80 % vietnamských rodičů žádá po svých dětech, aby vystudovaly vysokou školu.

V druhé hypotéze se autor snažil potvrdit domněnku, že až 80 % vietnamských studentů je ve volbě ohledně studia na vysoké škole ovlivněno svými rodiči, kteří to po nich vyžadují. Ze 65 vietnamských respondentů jich 90,7 % uvedlo, že po nich rodiče vyžadovali/vyžadují, aby studovali vysokou školu.

Tato hypotéza tak byla potvrzena, a dokonce procentuálně o 10,7 % více, než původní hypotéza předpokládala. Na výsledcích této otázky autor ukazuje, jak velký je podíl rodičů vietnamských studentů na rozhodování v otázce studia na vysoké škole.

Hypotéza č. 3: 90 % vietnamských studentů v České republice nechce vykonávat po studiu stejnou práci jako jejich rodiče.

V třetí hypotéze autor tvrdí, že vietnamští studenti nemají v plánu po studiích pokračovat v práci svých rodičů. Z autorovy zkušenosti se vietnamští rodiče ve velké většině snaží svým dětem poskytnout maximální podporu ve studiu a jejich kariéře, nepožadují, aby se po škole vrátily k jejich rodinnému podnikání. Velká část vietnamských respondentů, konkrétně 62 z celkových 65, odpověděla v dotazníkovém šetření, že pokračovat ve stejné práci jako jejich rodiče rozhodně neplánují (51 respondentů), či vybrali odpověď „Spíše ne“ (11 respondentů).

Často se jedná o menší podniky – obchody s potravinami, restaurace, kosmetické salóny, obchody s oblečením atp. V dnešní době mají vietnamští studenti jiné cíle než jejich rodiče, dnes se jim nabízí mnoho pracovních příležitostí, pro ně zajímavějších, a proto pokračování v rodinném podnikání není jejich primárním cílem. Výsledky dotazníkového šetření tuto hypotézu potvrdily.

6.8 Návrhy a doporučení

Z výsledků, které nabídl kvantitativní výzkum metodou dotazníkového šetření, vyplývají dvě skutečnosti, které by se daly podle autora zlepšit. Jde o tyto skutečnosti:

- 1) Vietnamští studenti často studují na základě tlaku/přání svých rodičů (tzn. mají silnou vnější motivaci ke studiu).
- 2) 23 % vietnamských studentů uvedlo podprůměrnou či slabou vnitřní motivaci ke studiu.

Tyto skutečnosti spolu nepochybně souvisí, a protože autor na základě vlastních zkušeností vnímá motivaci ke studiu jako jeden z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících studijní úspěšnost, navrhne doporučení, které by mohlo vést ke zvýšení motivace vietnamských studentů studujících na vysokých školách v České republice.

Ze 65 dotazovaných Vietnamců odpovědělo 13, že jejich míra motivace ke studiu na vysoké škole byla podprůměrná, u 2 respondentů dokonce slabá. Motivace je jednou z největších hnacích sil, která člověka posouvá směrem k cíli. Vysoká škola představuje pro většinu lidí vrchol jejich studia, které je z podstaty nejnáročnější. Vnitřní motivace závisí na jednotlivcích, ta vnější je však proměnlivá například s tím, jaké lidi člověk potká nebo jaké události ho ovlivní, a proto je podle autora více ovlivnitelná.

Z teoretické části vyplývá, že velký vliv na mladé Vietnamce má jejich komunita. Tato komunita se často setkává na různé svátky, výročí atp. Komunitně se sdružují poměrně často, což vytváří prostor pro přenos nejrůznějších informací a zkušeností. Autor této bakalářské práce se na gymnáziu a vysoké škole často setkával se skutečností, že ačkoliv je zkušenost z velké části nepřenositelná, pouhá přednáška člověka, který se například pohybuje v byznysu, je mnohem přínosnější než například vyučovací hodina založená pouze na teorii z prezentace.

Autor by se pokusil vnést zkušenosti ze studia na vysoké škole mezi mladší ročníky vietnamských studentů. Ačkoliv se toto běžně děje na českých školách (tudíž i pro vietnamské studenty), váhu by tomu přidaly semináře, které by se uskutečnily pouze v rámci vietnamské komunity.

Pro představu by absolvent určitého oboru mohl (za pomoci sociálních sítí) připravit event (prožitek), který by se konal na příjemném místě, například pro Vietnamce na typickém místě, a to v čajovně. Velmi dobrým startovacím místem pro takové události by mohlo být vietnamské obchodní a kulturní centrum Sapa v Praze. Absolvent by prezentoval, co obnáší vysokoškolský život. Tato přednáška by předpokládala, že absolvent má jistý talent pro přednášení a zaujetí svých posluchačů. Událost by mohla být atraktivní například pro vietnamské středoškoláky, kteří se chystají na vysokou školu a zároveň by uvítali společně strávený čas ve své (mladší) komunitě. V tomto případě by šlo o snahu zaujmout osobní zkušeností a přiblížit mladé Vietnamce k tomu, aby se příliš nesoustředili na rodinný tlak, ale aby vysoké školy vnímali jako příležitost k seberozvoji a k vyzkoušení vysokoškolského stylu života (v pozitivním slova smyslu), který by je jako mladou generaci mohl zaujmout. S věcnou a metodickou stránkou semináře by mohl pomoci autor díky znalostem a dovednostem získaným v rámci studia oboru vzdělávání dospělých.

Pro zvýšení zájmu o tyto semináře by bylo užitečné vytvořit místo například ve zmíněném obchodním a kulturním centru Sapa v Praze, které bude pro vietnamské studenty kdykoliv dostupné a bude plnit informativní funkci. V tomto vytvořeném místě by se nacházely powerpointové smyčky a nástěnky, které by informovaly o všech budoucích vzdělávacích seminářích. Tyto nástěnky by informovaly taktéž o všech novinkách ve vietnamské komunitě v ČR.

V rámci co největší informovanosti by autor vytvořil také webové stránky, na kterých by byly upoutávky na semináře a besedy v komunitním centru Sapa v Praze. Jak již bylo uvedeno, v dnešní době je vhodné pro vzdělávací semináře využít i sociální sítě, aby se o nich dozvědělo co nejvíce vietnamských studentů.

K lepší motivaci ke studiu by dále posloužily propagační listy známých či úspěšných osobností z řad Vietnamců, kteří by působili jako vzory (např. politik Tran Van Sang či jeden ze zakladatelů nadnárodní firmy Sportisimo – Thai Ngoc Nguyen, viz Příloha B). V tomto smyslu lze některé z nich oslovit s žádostí o jejich účast na některých seminářích, která by zvedla atraktivitu těchto seminářů.

ZÁVĚR

Etnická menšina má vždy určitý společenský význam a zároveň svá specifika. V rámci vzdělávání jsou Vietnamci specifictí, neboť v jejich životě zastává vzdělání důležitou roli. Vzhledem k tomu, že vietnamská menšina patří v České republice k význačným, považoval autor za důležité a zároveň zajímavé věnovat se vietnamské vysokoškolské komunitě. V tomto případě může tento proaktivní přístup zlepšit vztahy mezi studenty nebo nabídnout vzájemnou inspiraci.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo za pomoci výzkumu zjistit motivaci vietnamské komunity v rámci vzdělávání v České republice a vnímání vietnamských studentů na českých školách ze strany majoritní většiny. Dílčím cílem bylo navrhnout opatření, které by vedlo studenty ke zvýšení motivace při jejich studiu. Bakalářská práce byla rozdělena na teoretickou část a praktickou část.

V empirické části bakalářské práce byl využit kvantitativní výzkum metodou dotazníkového šetření. Dotazník byl distribuován mezi vietnamskou a českou, převážně studentskou komunitu. V případě vietnamských respondentů šlo o více či méně blízké okolí autora. Na druhé straně pak dotazník vyplňovali čeští respondenti, nejčastěji v rámci studentských skupin na sociálních sítích. Dotazník obsahoval 21 uzavřených otázek, u kterých byly předepsány odpovědi. Na každou otázku respondenti vybrali jednu odpověď. U některých otázek měli respondenti na výběr možnost „Jiné“. Zároveň byl celý dotazník rozdělený na dvě části, otázky 5–14. byly určeny pouze pro osoby vietnamského etnika a otázky 15–21. pro osoby českého etnika. První 4 otázky byly tzv. identifikační, tyto otázky vyplňovaly obě skupiny, tedy jak osoby vietnamského etnika, tak i osoby českého etnika. Dotazník vytvořený přes platformu Survio si celkem zobrazilo 177 respondentů, z čehož 133 respondentů odeslalo své odpovědi, návratnost je tedy 77,8 %.

Na základě odpovědí v dotazníkovém šetření pro české a vietnamské etnikum byly potvrzeny dvě hypotézy ze tří. První hypotéza předpokládala, že vietnamští studenti v českém školství mají větší motivaci ke studiu než majoritní studenti. Tato hypotéza nebyla potvrzena. Jedna z potvrzených hypotéz byla, že 80 % vietnamských rodičů žádá po svých dětech, aby vystudovaly vysokou školu. Hypotéza byla nejen potvrzena, ale dokonce o 10,7 % překročena.

Poslední potvrzenou hypotézou bylo, že 90 % vietnamských studentů v České republice nechce vykonávat po svých studiích stejnou práci jako jejich rodiče.

Autor na základě dotazníkového šetření došel k závěru, že většina vietnamských studentů (celkem 59 vietnamských respondentů ze 65) studuje vysoké školy na základě tlaku/přání ze strany vlastních rodičů. Dále míra motivace ke studiu je pro značnou část vietnamských studentů podprůměrná až slabá (celkově se jedná o 15 vietnamských respondentů ze 65).

Jako řešení, nebo alespoň zmírnění těchto problémů, autor navrhuje větší zapojení absolventů či stále aktivních vietnamských studentů v rámci osvětové činnosti. Ti by toto téma více otevřeli a zpřístupnili v rámci seminářů na organizovaných setkáních vietnamských studentů ve vietnamském obchodním a kulturním centru Sapa v Praze. V Sapě by se vytvořilo místo, které bude pro vietnamské studenty kdykoliv dostupné a bude plnit informativní funkci. V tomto vytvořeném místě by se nacházely powerpointové smyčky a nástěnky, které by informovaly o všech budoucích vzdělávacích seminářích. Propagace těchto seminářů by byla realizována přes vytvořené webové stránky či sociální síť. Další návrh ze strany autora v rámci zlepšení motivace ke studiu (u vietnamských studentů) je vytvoření propagačních listů známých či úspěšných osobností z řad Vietnamců, působících jako vzory pro vietnamské studenty. Tyto úspěšné či známé Vietnamce by bylo pak možné oslovit s žádostí o jejich účast na některých seminářích. To by zvedlo atraktivitu těchto seminářů. Podle autora je cesta otevírání a diskuze o uzavřených tématech cestou k uvolnění napjatých rodinných vztahů, co se vzdělávání týká. Zmírnění tlaku ze strany nároků rodičů by prospělo všem vietnamským studentům.

Konkrétnějších témat, která se týkají vietnamské studentské komunity na území České republiky a zaslouží si prostor, je stále mnoho, například mapování konkrétních osudů vietnamských pedagogů vyučujících v České republice. Toto téma by bylo vhodné detailněji analyzovat v případné budoucí diplomové práci.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

ARMSTRONG, M. a S. TAYLOR. *Řízení lidských zdrojů: moderní pojetí a postupy*. 13. vyd. Přeložil Martin ŠIKÝŘ. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

BAREŠOVÁ, I. (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. ISBN 978-80-244-2645-7.

BEDNAŘÍK, P. a kol. *Menšiny kolem nás*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2020. ISBN 978-80-7285-249-9.

BITTNEROVÁ, D. a M. MORAVCOVÁ. *Kdo jsem a kam patřím?: identita národnostních menšin a etnických komunit na území České republiky*. Praha: Sofis, 2005. ISBN 80-902785-8-2.

NAKONEČNÝ, M. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0592-7.

NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. *Banánové dítě: Vietnamka v české džungli*. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0691-1.

PALÁN, Z. *Lidské zdroje: výkladový slovník*. Praha: Academia, 2002. ISBN 978-80-2000-950-0.

PLAMÍNEK, J. *Vzdělávání dospělých*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3235-0.

ŠÍŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu: sborník*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-285-8.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

SOUDERS, B. *What is Motivation? A Psychologist Explains*. [online]. 12. 7. 2021 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://positivepsychology.com/what-is-motivation/>

Seznam použitých internetových zdrojů

BUČKOVÁ, L. *Etnikum*. [online]. 17. 12. 2018 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: <http://medkult.upmedia.cz/Keywords/etnikum/>

ČAPEK, D. *Sportisimo mění ředitele*. [online]. 7. 5. 2019 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.zboziaprodej.cz/2019/05/07/sportisimo-meni-reditele/#prettyPhoto/0/>

ČTK. *Vietnamci ocenili 752 školáků a pozvali i děti z dětského domova*. [online]. 12. 9. 2011 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://www.protext.cz/zprava.php?id=14306>

DATABAZEKNIH.CZ. *Banánové dítě – Vietnamka v české džungli*. [online]. © 2008-2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/knihy/bananove-dite-vietnamka-v-ceske-dzungli-353121>

EDUIN.CZ. *Školní poradenství v praxi: Nevymýšlejte vietnamským dětem česká jména, říká pedagožka z vietnamské rodiny*. [online]. 8. 11. 2017 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.eduin.cz/clanky/skolni-poradenstvi-v-praxi-nevymyslejte-vietnamskym-detem-ceska-jmena-rika-pedagozka-z-vietnamske-rodiny/>

HROMÁDKOVÁ, T. *My děti ze stanice Česko. Příběhy mladých Vietnamců, kteří u nás uspěli díky houževnatosti a odvaze*. [online]. 12. 7. 2019 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://vikend.hn.cz/c1-66606630-my-deti-ze-stanice-cesko-pribehy-mladych-vietnamcu-u-keri-u-nas-uspeli-diky-houzevnatosti-a-odvaze>

KELLER, J. Komunita. In: NEŠPOR, Z. R. a kol. (eds.). *Sociologická encyklopedie* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Komunita>

KOŠÍKOVÁ, T. *Dužan Duong: Na FAMU se pěstují ega*. [online]. 15.11.2017 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/the-student-times/duzan-duong-na-famu-se-pestuji-ega-1339831>

KOUTNÍK, O. *Proč politici chodí do Sapy? Kvůli střihu to není, miní vietnamský kandidát*. [online]. 5. 10. 2021 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/politici-pred-volbami-v-sape-kalkul-mini-vietnamec-tery-chce-do-snemovny-176045>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Strategie celoživotního učení ČR*. [online]. © 2013-2022 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/strategie-celozivotniho-uceni-cr>

MŠMT: ODBOR INFORMATIKY A STATISTIKY. *Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR*. [online]. © 2001-2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/vykonyVS1.aspx?fbclid=IwAR1nuteEN7vt9OP2MWJMnLRd1vTBXxnLZe9XooEtd0iDfNL19jmD3pNPfck>

NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ. *Neformální vzdělávání*. [online]. © 2011-2022 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/cinnosti/analyzy-trhu-prace-rozvoj-kvalifikaci-dalsiho-vzdelavani/neformalni-vzdelavani>

NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. N. *Doi Moi*. [online]. © 2008-2022 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <http://doimoi.cz/>

NGUYEN JIRÁSKOVÁ, D. *Vietnamština se mi ne(hodí)*. [online]. 2. 8. 2016 [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <http://doimoi.cz/vietnamstina-se-mi-nehodi/>

NOVOTNÝ, P. P. *Vietnamští majitelé Sportisima míří mezi miliardáře. Zvažují prodej*. [online]. 5. 3. 2016 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/o-sportisimo-je-zajem-jeho-majitele-miri-mezi-miliardare.A160301_120621_ekonomika_chrs

NOVOTNÝ, P. P. *Změna po 19 letech. Zakladatel Thai končí coby ředitel Sportisima*. [online]. 30. 4. 2019 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://forbes.cz/zmena-po-19-letech-zakladatel-thai-konci-coby-reditel-sportisima/>

OČENÁŠKOVÁ, A. *Vietnamci jako nejvzornější žáci? Už se "počestili", říká ředitel chebského gymnázia*. [online]. 30. 10. 2020 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/vietnamci-jako-nejvzornejsi-zaci-uz-se-pocestili-rika-leti-ty/r~2a1ad8b01a9411eb8b230cc47ab5f122/>

PALÁN, Z. *Vzdělávání dospělých*. [online]. © 2017 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/vzdelavani-dospelych>

PRUKNER, V. *Manažerské dovednosti* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 8 [cit. 2022-02-09]. ISBN 978-80-244-4329-4. Dostupné z: <https://publi.cz/books/114/Cover.html>

RED. *Národ, etnikum, identita – slovníček pojmů*. [online]. 1. 4. 2017 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: <https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/narod-etnikum-identita-slovnicek-pojmu/>

SVOBODA, D. *Geografie obyvatelstva a sídel - Lidské rasy, národy, jazyky a písma*. [online]. © 2007 [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: https://ostrava.educanet.cz/www/zemepis/vyuka/kvinta/lidske_rasy_a_narody_jazyky_a_pisma.htm

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů: Změna: zákon č. 320/2002 Sb., platnost od 1. ledna 2003 (viz § 6 odst. 7 a odst. 8 a § 13a)*. [online]. 1. 1. 2003 [cit. 2021-11-16]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/vladni-dokumenty/zakon_novela_mensiny.pdf

VOTRUBA, V. *Úspěšní lidé musí pomáhat, tvrdí vietnamský podnikatel vyznamenaný Zemanem. Organizoval šití roušek*. [online]. 13. 11. 2020 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://vikend.hn.cz/c1-66843990-vietnamska-komunita-rouskey-ostrava-tan-trihn-vietnam-charita-podnikani>

SEZNAM ZKRATEK

Aj. - a jiné

Apod. - a podobně

Atd. - a tak dále

Atp. - a tak podobně

Bc. - bakalář

BcA. - bakalář umění

ČSSD - Česká strana sociálně demokratická

ČVUT - České vysoké učení technické v Praze

ČZU - Česká zemědělská univerzita v Praze

FAMU - Filmová a televizní fakulta

Ing. - inženýr

IT - informační technologie

IZS - integrovaný záchranný systém

Mgr. - magistr

Mj. - mimo jiné

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Např. - například

Sb. - sbírka zákonů

Tj. - to je

Tzn. - to znamená

Tzv. - takzvaný, takzvaně

UK - Univerzita Karlova

VŠE - Vysoká škola ekonomická v Praze

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Thai Ngoc Nguyen, zakladatel Sportisima VI

Seznam tabulek

Tabulka 1: Pohlaví	31
Tabulka 2: Věkové rozmezí.....	31
Tabulka 3: Národnost	33
Tabulka 4: Dosažené vzdělání	34
Tabulka 5: Studium na vysoké škole (vietnamské etnikum)	35
Tabulka 6: Motivace ke studiu (vietnamské etnikum)	37
Tabulka 7: Důvod ke studiu na vysoké škole (vietnamské etnikum).....	39
Tabulka 8: Míra motivace ke studiu (vietnamské etnikum)	41
Tabulka 9: Změny motivace během studií (vietnamské etnikum).....	42
Tabulka 10: Jazyková vybavenost	43
Tabulka 11: Šikana ve školním prostředí	44
Tabulka 12: Výpomoc mezi Vietnameci.....	45
Tabulka 13: Studium na vysoké škole z pohledu rodičů	46
Tabulka 14: Stejná práce po studiích, jakou vykonávají rodiče	47
Tabulka 15: Studium na vysoké škole (české etnikum)	49
Tabulka 16: Četnost vietnamských studentů na vysokých školách	50
Tabulka 17: Vnímání vietnamských osob studujících v ČR	52
Tabulka 18: Motivace ke studiu (české etnikum)	53
Tabulka 19: Důvod ke studiu na vysoké škole (české etnikum).....	55
Tabulka 20: Míra motivace ke studiu (české etnikum)	56
Tabulka 21: Změny motivace během studií (české etnikum)	57

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví	31
Graf 2: Věkové rozmezí	32
Graf 3: Národnost.....	33
Graf 4: Dosažené vzdělání.....	34
Graf 5: Studium na vysoké škole (vietnamské etnikum).....	36
Graf 6: Motivace ke studiu (vietnamské etnikum).....	38
Graf 7: Důvod ke studiu na vysoké škole (vietnamské etnikum)	40
Graf 8: Míra motivace ke studiu (vietnamské etnikum).....	41
Graf 9: Změny motivace během studií (vietnamské etnikum)	42
Graf 10: Jazyková vybavenost	43
Graf 11: Šikana ve školním prostředí.....	44
Graf 12: Výpomoc mezi Vietnamci	45
Graf 13: Studium na vysoké škole z pohledu rodičů	46
Graf 14: Stejná práce po studiích, jakou vykonávají rodiče	47
Graf 15: Studium na vysoké škole (české etnikum).....	49
Graf 16: Četnost vietnamských studentů na vysokých školách.....	50
Graf 17: Vnímání vietnamských osob studujících v ČR.....	52
Graf 18: Motivace ke studiu (české etnikum).....	54
Graf 19: Důvod ke studiu na vysoké škole (české etnikum)	55
Graf 20: Míra motivace ke studiu (české etnikum).....	56
Graf 21: Změny motivace během studií (české etnikum)	58

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník.....	I
Příloha B – Ing. Thai Ngoc Nguyen.....	VI

Příloha A – Dotazník

1. Jste:

- a. Žena.
- b. Muž.

2. Do které věkové kategorie patříte?

- a. 15–18 let.
- b. 19–21 let.
- c. 22–25 let.
- d. 26–29 let.
- e. 30 let a výše.

3. Jaká je Vaše národnost?

- a. Vietnamská.
- b. Česká.
- c. Jiné...

4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a. Bez vzdělání nebo neúplné základní vzdělání.
- b. Základní.
- c. Středoškolské (bez maturity).
- d. Středoškolské (s maturitou).
- e. Vyšší odborné.
- f. Vysokoškolské (bakalářský titul – Bc., BcA.).
- g. Vysokoškolské (magisterský titul – Ing., Mgr., atd.).

1. ČÁST DOTAZNÍKU JE URČENÁ PRO VIETNAMSKÉ ETNIKUM

5. Studujete vysokou školu?

- a. Ano (prezenční studium).
- b. Ano (dálkové, kombinované studium).
- c. Ne, studium jsem již dokončil.
- d. Ne, studium jsem nedokončil.
- e. Nestuduji vysokou školu, uveďte prosím důvod...

- 6. Jaká je/byla Vaše hlavní motivace ke studiu?**
- a. Chci dosáhnout vyššího vzdělání.
  - b. Studuji, protože to po mně rodiče vyžadují.
  - c. Studuji, protože mí vrstevníci taky studují.
  - d. Jiné, doplňte prosím...
- 7. Pokud jste chtěl/a studovat vysokou školu, jaký důvod Vás k tomu vedl?**
- a. Větší šance, že získám lepší práci.
  - b. Pro vyšší místo ve společnosti.
  - c. Pro svůj kariérní posun.
  - d. Jiné, doplňte prosím...
- 8. Jaká je/byla Vaše míra motivace ke studiu?**
- a. Silná.
  - b. Nadprůměrná.
  - c. Podprůměrná.
  - d. Slabá.
- 9. Měnila se Vaše míra motivace během studií?**
- a. Ano, měnila, uveďte prosím proč...
  - b. Ano, ale jenom částečně, uveďte prosím v čem...
  - c. Neměnila.
  - d. Neměl/a jsem žádnou motivaci, uveďte prosím proč...
- 10. Domníváte se, že jste jazykově dobře vybavený/á českému vzdělávacímu systému?**
- a. Ano.
  - b. Ne.
  - c. Jiné, doplňte prosím...

11. Zažil/a jste někdy jakýkoliv druh šikany ve školském prostředí kvůli studijním výsledkům?

- a. Ano, jako oběť.
- b. Ano, jako agresor.
- c. Ano, jako přihlížející.
- d. Ano, jako řešitel.
- e. Ne.

12. Domníváte se, že vietnamští studenti si navzájem pomáhají více než čeští studenti mezi sebou ve školách?

- a. Určitě ano.
- b. Spíše ano.
- c. Spíše ne.
- d. Určitě ne.

13. Žádali Vaši rodiče, abyste šel/šla studovat vysokou školu?

- a. Ano, uveďte prosím důvod...
- b. Ne, uveďte prosím důvod...

14. Budete chtít vykonávat stejnou práci jako Vaši rodiče po studiích?

- a. Rozhodně ano.
- b. Částečně ano.
- c. Částečně ne.
- d. Rozhodně ne.

2. ČÁST DOTAZNÍKU JE URČENÁ PRO ČESKÉ ETNIKUM

15. Studujete vysokou školu?

- a. Ano (prezenční studium).
- b. Ano (dálkové, kombinované studium).
- c. Ne, studium jsem již dokončil.
- d. Ne, studium jsem nedokončil.
- e. Nestuduji vysokou školu, uveďte prosím důvod...

16. Pokud studujete/jste studovali vysokou školu, potkáváte/potkávali jste zde vietnamské studenty?

- a. Ano.
- b. Ano, ale ne tak často.
- c. Skoro vůbec.
- d. Ne.
- e. Nestudoval jsem vysokou školu.

17. Jak vnímáte osoby vietnamské národnosti, které studují v České republice?

- a. Jsem rád/a, že tu studují.
- b. Nevadí mi to, že tu studují.
- c. Vadí mi to, uveďte prosím proč.
- d. Jiné, doplňte prosím...

18. Jaká je/byla Vaše hlavní motivace ke studiu?

- a. Chci dosáhnout vyššího vzdělání.
- b. Studuji, protože to po mně rodiče vyžadují.
- c. Studuji, protože mí vrstevníci taky studují.
- d. Jiné, doplňte prosím...

19. Pokud jste chtěl/a studovat vysokou školu, jaký důvod Vás k tomu vedl?

- a. Větší šance, že získám lepší práci.
- b. Pro vyšší místo ve společnosti.
- c. Pro svůj kariérní posun.
- d. Jiné, doplňte prosím...

20. Jaká je/byla Vaše míra motivace ke studiu?

- a. Silná.
- b. Nadprůměrná.
- c. Podprůměrná.
- d. Slabá.

21. Měnila se Vaše míra motivace během studií?

- a. Ano, měnila, uveďte prosím proč...
- b. Ano, ale jenom částečně, uveďte prosím v čem...
- c. Neměnila.
- d. Neměl/a jsem žádnou motivaci, uveďte prosím proč...

Příloha B – Ing. Thai Ngoc Nguyen

Obrázek 1: Thai Ngoc Nguyen, zakladatel Sportisima

Zdroj⁸⁴

Absolvent Vysoké školy ekonomické a spoluzakladatel obchodního řetězce se sportovním oblečením Sportisimo (1999* – přes 120 prodejen, roční tržba přes 8 mld. Kč). Předsedá dozorčí radě společnosti Saparia (obchodní a kulturní centrum Sapa v Praze). Zároveň je členem dozorčí rady IDCC Europe Finance, záložny pro vietnamské krajany v ČR.⁸⁵ V roce 2016 prodal Ing. Thai Ngoc Nguyen se svým společníkem Ing. Do Hong Son poloviční podíl firmy Sportisimo a zařadili se tak mezi nejmovitější Vietnamce v ČR. Jeho syn Thai Dai Van Nguyen je šachovým velmistrem.

---

⁸⁴ ČAPEK, D. *Sportisimo mění ředitele*. [online]. 7. 5. 2019 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.zboziaprodej.cz/2019/05/07/sportisimo-meni-reditele/#prettyPhoto/0/>

⁸⁵ NOVOTNÝ, P. P. *Změna po 19 letech. Zakladatel Thai končí coby ředitel Sportisima*. [online]. 30. 4. 2019 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://forbes.cz/zmena-po-19-letech-zakladatel-thai-konci-coby-reditel-sportisima/>

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Jan Bodlák

Obor: Vzdělávání dospělých

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Vzdělávání vietnamského etnika v českém školství

Rok: 2022

Počet stran textu bez příloh: 56

Celkový počet stran příloh: 6

Počet titulů českých použitých zdrojů: 9

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 23

Vedoucí práce: Ing. Magda Neuwirthová, Ph.D.